

SITUATION

#224

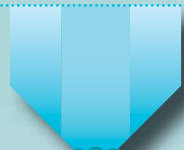
APRIL 2016
ÅRGÅNG 21

PRIS: 50 kronor
SÄLJAREN ERHÅLLER HÄLFTEN

S

H

L

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

GENERATIONER

I STADEN

MARIT

"Jag vill att det ska vara som livet känns i slutet av augusti"

BERGMAN

NANNA BLONDELL MATS LINDSTRÖM GARMARNA MATILDA RUTA PAUL SVENSSON ZELDA

NALEN

BETTY LAVETTE
ONS 20/4

LEON BRIDGES

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

ENGMÅNS KAPELL

LÖR 28/5

MAJID JORDAN

LÖR 11/6

ROSANNE CASH

ONS 24/8

THE JAYHAWKS

TOR 15/9

WWW.NALEN.COM 2016

Situationist "Alla borde naturligtvis ha ett hem, en bostad. Fast så är det inte."

Klas Danielsson

GÖR: VD på bolånebanken SBAB.

"**DET KÄNNS INTE** riktigt klokt men jag har jobbat snart 30 år inom bank och finans. "Oj, en riktig bankgubbe, vad tråkigt han måste ha det på jobbet", kan jag tänka mig att vissa tänker. Och statligt ägd är man ju också.

Men oj, vad kul och spännande jag har det.

Jag har jobbat på SBAB i ett och ett halvt år nu och varje dag är spännande och utmanande. Spännande därför att det finns så mycket bra saker vi

ska göra som inte är vanligt bankiga. Utmanande därför att det krävs att vi utmanar, tänker nytt och gör saker annorlunda för att lyckas.

Vår mission är att bidra till att alla ska ha råd att boendeekonomi. Vår mission får oss att stolta gå

till jobbet – för det vi gör är bra för våra kunder och vi hjälper dem att förverkliga sin dröm. Vi har några av Sveriges mest nöjda bolånekunder och vi är en av Sveriges mest ansedda banker.

Men det är inte tillräckligt. Vår vilja och vårt ansvar är större än så.

Vi säger – SBAB – från dröm till hem. Men, är man hemlös riskerar drömmen om ett hem att

stanna vid en dröm. Vi lånar ut pengar till dem som har råd att förverkliga sin dröm och köpa en bostad, men drömmen om ett hem har vi alla och vi borde naturligtvis ha ett hem, en bostad. Fast så är det inte alltid. Det är därför vi gör det som vi gör. Vi vill ha en trygg boendeekonomi. Vår mission får oss att stolta gå

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

Art Director

Johan Olsson

Webbredaktör

David Bogerius

Redaktionsråd

David Bogerius, Gerd Eriksson,
Alexandra Sundqvist

Korrektur

Helena Gunnarsson

Herrn...en, Joel Nilsson, Magnus Sandberg, Jesper Waldersten

För osignerat material svarar redaktionen. Redaktionen ansvarar ej för insänt icke beställt material.

Hemsida

www.situationsthlm.se

E-post

red@situationsthlm.se

Tryck

V-Tab 2015

LEDNING & ADMINISTRATION

VD

Pia Stolt
pia@situationsthlm.se
08-545 953 67

Styrelse

Hans Larsson (ordförande), Ulf Stolt,
Rainbow Sweden

Ekonomi

Lilian Dahlqvist
lilian@situationsthlm.se
08-545 953 86

Organisationsnummer

55 66 49-1071

Plusgiro/Bankgiro

pg. 25 59 80-6

bg. 5774-9327

SOCIAL VERKSAMHET

Verksamhetsansvarig

Jenny Lindroth
jenny@situationsthlm.se
08-545 953 88

Telefonnummer distribution

08-545 953 81

Öppettider

Måndag till fredag kl. 8-15

Lördag kl. 10-14

Plusgiro/Bankgiro

pg. 28 19 18-3

bg. 5357-3259

Organisationsnummer

80 24 11-1497

tel. 070-147 60 29

Robert Wallner
robert.wallner@mediakraft.se
tel. 070-992 63 43

Privatprenumeration

12 nummer kostar 660 kronor

E-post

situationsthlm@pressdata.se

Vi är glada över att samarbeta med Stockholms Stadsmission.

Kolla vad de gör och hjälp du också på stadsmissionen.se

SBAB!

I huvudet på läsarna

"Att man även kan betala för tidningen med Swish"

Prima artiklar

Är Åbo-bo och frekvent gäst i Stockholm, jag köper alltid Situation Sthlm

när jag är i stan. Innehållet är överlag förträffligt, men till mina särskilda favoriter hör skildringarna av vardagsstämningar och miljöer i olika delar av

Stockholm. Nu senaste jag med särskild behållning en artikel om stadens omslagsförändringar – tänk att det går att

ändra omslaget! Det hade varit helt fantastisk om det gick att göra så. LAURI KARVO, ÅBO

suverän köper jag alltid lika överraskad innehåll. Hur hittar ni alla dessa fina personer och företeeser ni skriver om? En stor eloge till er redaktörer och skribenter på tidningen som berättar så levande om ett Stockholm man inte ser berättat om någon annanstans. Och fina bilder också. Det gröna omslaget senast riktigt lyfte i gatubilden och jag tyckte man blev lite glad av färgen, den lovade liksom vår.

Tack för ert arbete. Och tack för era fina reportage som berättar om min stad för mig.

HÄLSNINGAR, BODIL ANDERSSON

Liten text

Jag har från och till köpt tidningen Situation Sthlm, som jag tycker både är en bra tidskrift och jag tycker om

att träffa säljaren och stödja honom eller henne som har det svårt. Men jag undrar nu om ni har gjort texten mindre i tidningen, tycker det är svårare att se bokstäverna och att kunna läsa en del av artiklarna och reportagen, främst i början av tidningen.

Om ni har gjort texten mindre senaste tiden så vill jag bara påpeka att vi nog är många äldre som läser tidningen och det blir svårt för oss att se.

INGALILL SVENSSON

Hälsningar, Ulf Stolt, Chefred och Ansv. Utg. Situation Sthlm.

SVAR: Vi har inte ändrat storleken på texten i tidningen, det är en konsekvens av omgörning av tidningen och byte typsnitt, på våren 2009.

Ulf Stolt, Chefred och Ansv. Utg. Situation Sthlm.

SVAR: Vi gjorde, i samband med att vi började kunna ta betalt för tidningen via Swish i december förra året, en kampanj som handlade om Swish som bland annat satt på elskåp runt om i stan. Och vissa av försäljarna har löpsedlar där det står att det går att betala för tidningen med Swish, samt att vi alltid har en annons i tidningen som berättar om att du nu kan köpa tidningen med Swish.

Kul att du köpte en tidning och gillade den. Och att du fortsätter göra det, nu när du vet att det går att betala den med Swish.

Ulf Stolt, Chefred och Ansv. Utg. Situation Sthlm.

att träffa säljaren och stödja honom eller henne som har det svårt.

Men jag undrar nu om ni har gjort texten mindre i tidningen, tycker det är svårare att se bokstäverna och att kunna läsa en del av artiklarna och reportagen, främst i början av tidningen.

Om ni har gjort texten mindre senaste tiden så vill jag bara påpeka att vi nog är många äldre som läser tidningen och det blir svårt för oss att se.

INGALILL SVENSSON

Hälsningar, Ulf Stolt, Chefred och Ansv. Utg. Situation Sthlm.

SVAR: Vi har inte ändrat storleken på texten i tidningen, det är en konsekvens av omgörning av tidningen och byte typsnitt, på våren 2009.

Ulf Stolt, Chefred och Ansv. Utg. Situation Sthlm.

SVAR: Vi gjorde, i samband med att vi började kunna ta betalt för tidningen via Swish i december förra året, en kampanj som handlade om Swish som bland annat satt på elskåp runt om i stan. Och vissa av försäljarna har löpsedlar där det står att det går att betala för tidningen med Swish, samt att vi alltid har en annons i tidningen som berättar om att du nu kan köpa tidningen med Swish.

Kul att du köpte en tidning och gillade den. Och att du fortsätter göra det, nu när du vet att det går att betala den med Swish.

Ulf Stolt, Chefred och Ansv. Utg. Situation Sthlm.

SVAR: Vi gjorde, i samband med att vi började kunna ta betalt för tidningen via Swish i december förra året, en kampanj som handlade om Swish som bland annat satt på elskåp runt om i stan. Och vissa av försäljarna har löpsedlar där det står att det går att betala för tidningen med Swish, samt att vi alltid har en annons i tidningen som berättar om att du nu kan köpa tidningen med Swish.

Kul att du köpte en tidning och gillade den. Och att du fortsätter göra det, nu när du vet att det går att betala den med Swish.

Ulf Stolt, Chefred och Ansv. Utg. Situation Sthlm.

SVAR: Vi gjorde, i samband med att vi började kunna ta betalt för tidningen via Swish i december förra året, en kampanj som handlade om Swish som bland annat satt på elskåp runt om i stan. Och vissa av försäljarna har löpsedlar där det står att det går att betala för tidningen med Swish, samt att vi alltid har en annons i tidningen som berättar om att du nu kan köpa tidningen med Swish.

Kul att du köpte en tidning och gillade den. Och att du fortsätter göra det, nu när du vet att det går att betala den med Swish.

Ulf Stolt, Chefred och Ansv. Utg. Situation Sthlm.

SVAR: Vi gjorde, i samband med att vi började kunna ta betalt för tidningen via Swish i december förra året, en kampanj som handlade om Swish som bland annat satt på elskåp runt om i stan. Och vissa av försäljarna har löpsedlar där det står att det går att betala för tidningen med Swish, samt att vi alltid har en annons i tidningen som berättar om att du nu kan köpa tidningen med Swish.

Kul att du köpte en tidning och gillade den. Och att du fortsätter göra det, nu när du vet att det går att betala den med Swish.

Ulf Stolt, Chefred och Ansv. Utg. Situation Sthlm.

SVAR: Vi gjorde, i samband med att vi började kunna ta betalt för tidningen via Swish i december förra året, en kampanj som handlade om Swish som bland annat satt på elskåp runt om i stan. Och vissa av försäljarna har löpsedlar där det står att det går att betala för tidningen med Swish, samt att vi alltid har en annons i tidningen som berättar om att du nu kan köpa tidningen med Swish.

Kul att du köpte en tidning och gillade den. Och att du fortsätter göra det, nu när du vet att det går att betala den med Swish.

Ulf Stolt, Chefred och Ansv. Utg. Situation Sthlm.

SVAR: Vi gjorde, i samband med att vi började kunna ta betalt för tidningen via Swish i december förra året, en kampanj som handlade om Swish som bland annat satt på elskåp runt om i stan. Och vissa av försäljarna har löpsedlar där det står att det går att betala för tidningen med Swish, samt att vi alltid har en annons i tidningen som berättar om att du nu kan köpa tidningen med Swish.

Kul att du köpte en tidning och gillade den. Och att du fortsätter göra det, nu när du vet att det går att betala den med Swish.

Ulf Stolt, Chefred och Ansv. Utg. Situation Sthlm.

Det finns
mycket kvar
att kämpa för.

Tillsammans kan vi se till så att det fortfarande finns natur i Stockholm. Vi kan göra det om vi bara vill. Vi kan göra det om vi bara vill. Vi kan göra det om vi bara vill.

Vi kan göra det om vi bara vill. Vi kan göra det om vi bara vill. Vi kan göra det om vi bara vill. Vi kan göra det om vi bara vill. Vi kan göra det om vi bara vill.

Remove Watermark Now

Och ju fler vi blir desto större skillnad kan vi göra. Då kan vi få politiker att förstå att det är dags för en förändring. Vi kan säga ifrån och visa på konkreta lösningar. Vi kan sätta press på företag. Och vi kan göra det lättare för dig att välja varor i butiken som är bra både för dig och naturen.

Vill du vara med?

Sms:a medlem till 72 900 eller gå in på naturskyddsforeningen.se/medlem

Ett medlemskap kostar 24 kr/mån.

Bilden är tagen i Padjelanta som hotades av vattenkraftsutbyggnad men som blev nationalpark 1962, ett förslag som Naturskyddsföreningen la fram 1957.

Naturskyddsföreningen

HUVUDSTAN

Med rustning mitt i stan

MEDELTID Gycklare som jonglerar med knivar, riddare som fäktas i full mundering och vildsvinsklämmor för att mätta magen kommer det inte att råda brist på under medeltidsmarknaden i Kungsträdgården 9 och 10 april.

Dessutom möjligheten att se olika former av tidstypiska hantverk – från silver- och järnsmide till läderarbeten och keramik.

Hur mycket vägde en riddarrustning på medeltiden?

– Det beror på hur mycket pengar man hade. Den som hade gott ställt kunde ha en rustning som vägde 40 kilo. Vi kommer att framföra den, säger Henrik Pihl, marknadschef.

Det är fjonde året i rad för

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

varje år. Stockholm är ju en medeltidsstad, säger Henrik Pihl.

GERD ERIKSSON

ODD PERLUND/ODDAN

Lånat och närodlat

FRÖLÅN Det pågår inlämning av frön på Biblioteket i Bagarmossen. Alla frön som besökarna kommer med läggs i en pärm med små plastfickor där det tydligt står vilka sorter det är och hur de bäst ska skötas. Nyzeeländsk spenat, mangold och fänkål är några av dem. Meningen är att den som vill ska kunna hämta frön nu på vårkanten och förhoppningsvis återkomma med nya frön till hösten, av samma sort eller av något helt annat. Och det behövs inget lånekort för den som är odlingsuguen.

Hur kommer det sig att biblioteket blivit en slags fröbank?

– Vi fick förfrågan om att ha fröer här och svarade att ja. Vi ville att odling också skulle vara en del av verksamheten. Dessutom gav det oss chansen att lyfta fram olika odlingsväxter. Jag är Åsa Leander, bibliotekschef i Bagarmossen.

Lejonkulan

SCEN Zarah Leander, nyskrivna låtar, andalusisk flamenco och

Disneymusik är en del av vad som kommer att spelas på Dramatens Lejonkula med start 8 april. Då har *Lindy och orkestern* premiär, ett nystartat samarbete mellan artisten och sångaren Lindy Larsson och sex musikanter, varav fem tidigare spelade i Chesty Morgan.

”Det var som ett svar på mina innersta drömmar”, så beskriver Lindy Larsson telefonsamtalet från violinisten Sara Edin som för ett år sedan ringde honom och föreslog samarbetet.

– Jag packade mina vackraste kostymer och sångerna jag älskar.

En kväll med *Lindy och orkestern* beskrivs som ”extravagant, passionerat, svart humoristiskt och djupt njutningsfullt”.

– Det finns alltid nånting att fira, alltid nånting att sörja.

HENRIK EMILSON

ULF STOLT

”Man hör aldrig: 'Jag gick på standup i går och så blev jag kränkt och nu har jag fått diabetes'. Det är liksom aldrig nåt som händer”.

Komikern Soran Ismail – apropå människors oförmåga att leva med att ha blivit kränkta och kunna stå ut med det – på en av provföreställningarna inför *En skam för Sverige 2* på Boulevardteatern 19 mars.

Tysk filmvår på Kulturhuset

KINO När Goethes filmklubb slår upp portarna på Klarabiografen i Kulturhuset i slutet av mars och under april, gäller det att passa på. Här visas sex utmärkta tyska filmer, som i dagsläget inte har fått svensk distribution. Detta kan alltså bli enda chansen att på bio se hackerthrillern *Who Am I - Kein system ist sicher*, om fyra datanördar som blir lite för

framgångsrika för sitt eget bästa. Eller den underhållande dokumentären *Titos Brille* där skådespelaren Adriana Aldaras söker sina familjerötter i ett Europa som inte längre finns. Mest berör kanske *Wanja*, om tjejen som efter en fängelsevistelse får praktikplats i ett stall, och en revansch i livet.

RYSARE EMMA ÅNGSTRÖM DEBUTERAR

"Stockholm har så tydliga uppdelningar mellan stadsdelarna"

MYSTISKA MORD, LÖNNGÅNGAR och ockultism. Med boken *Mannen mellan väggarna* kan Emma Ångström onekligen titulera sig rysarförfattare. Idén kom till henne när hon arbetade som arkitekt.

– Jag ritade in ventilationsschakt och inspektionssluckor och började fundera på alla dolda utrymmen som finns i ett helt vanligt hus. Jag har alltid tyckt att lönnlöpar och berglöpare är ett intressant yrke som författar noveller. Emma Ångström har förlagt handlingen i ett hus som ligger på just Lönnlöpargatan i slummen.

Kan näs och öron tyckt men ändå vara befinnet placerat, en plats många passerar utan att tänka på vad som försiggår bakom fasaderna.

EMMA ÅNGSTRÖMS DEBUTROMAN *Och allt är förvridet* från 2009 saknade inslag av skräck och spänning, men har samma innerstadskoppling som *Mannen mellan väggarna*.

– Den utspelar sig vid Karlaplan, Gärdet och Vasastan. Stockholm har så tydliga uppdelningar mellan stadsdelarna, och jag tycker att man kan berätta mycket om en karaktär eller händelse genom att placera den på en särskild plats. Allt jag skriver har en ganska stark koppling till platsen, kanske har det med min bakgrund som arkitekt att göra.

Emma Ångström ritade inte längre några hus men är kvar i arkitektbranschen som kommunikationschef. Hon ser tydliga likheter mellan arkitekt- och författaryrket.

– Båda yrkena är kreativa och förhåller sig ofta till en tydlig struktur, och jag tycker att processerna påminner om varandra. Det är många bitar som ska passa ihop i både roman- och husbyggen.

DAVID BOGERIUS

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

Oxtorgsgränd 10.16-10.37

.....
En egen rubrik i Palmeutredningen, kullersten i kil, ståldörrar, gallerfönster och en porrbutik som överlevt trots internet. På Oxtorgsgränd har man egentligen aldrig någon naturlig anledning att befinna sig. TEXT ULF STOLT FOTO MAGNUS SANDBERG

OXTORGSGRÄND LIKSOM SLINKER sig, i riktning ner mot Sveavägen, tämligen obemärkt in från Malmkillnads-gatan. I mitten en kil av kullersten, på sidorna om den cementplattor och sedan utmed fasaderna tre rader kullersten igen.

Det står en vit cykel lutad mot ena skyltfönstret vid LabCenter.

Efter kanske tjugotalet steg viker Oxtorgsgränd skarpt höger, i hörnet där Hsons porrbutik – kallad fickbokhandel i somliga register – ligger och har legat sedan i alla fall tidigt åttiotal; minns dess ljusskylt från ungdomliga storstadsresor nedifrån provinsen. Den del av själva promenadmöjligheten som fortsätter ner i en trappa

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

i tre etage byter just där namn till Oxtorgsgatan.

Hson-skylden följer utmed fasaden fram till trappräcket ungefär, fönstren i gatuplan på huset mitt emot har rejäla galler. Jag tittar in genom ett av dem. Klassisk kontorsmiljö, täta skrivbord, Post it-lappar på skärmkanter. Just när jag tittar in genom ett av fönstren står tre personer tätt tillsammans framför en skärm. En av dem vänder sig hastigt om, sedan blicken tillbaka mot skärmen igen.

Nedanför trappan en sobbil uppkörd på trottoaren. En man i reflexväst står vid en öppen passagerardörr och pratar tämligen animerat i telefon med någon som enligt vad som

läcker av samtalet "för helvete borde haft koll på både tid och passerkod".

En kvinna i beige kappa kommer gående trappan ner, går runt sobbilen och fortsätter ner mot Hötorget.

MELLAN DE TRE huskropparna där gränden viker in och slutar bildas en T-formad vändplan. En röd bil står parkerad med fronten riktad ut mot Oxtorgsgränd. Mitt emot den en brun och stängd garageport med skylten "Utfart hela dygnet". Rakt fram i det beigegula huset fyra frostade och insynsskyddade fönster precis i gatunivå, galler för fönstren, larmdekaler, i hörnet bredvid garageporten en vit ståldörr. I övre högra hörnet på

det ena av fönstren står skrivet "Bra weed" med vit penna på glaset.

En källa – som på grund av decenniernas gång dock inte vågar ta gift på det – tror med relativ säkerhet att det var bakom just de fönstren och den dörren som den genom Palmeutredningen ökända spelklubben Oxen låg. Som potentiellt rövarnäste är platsen både geografiskt och cineastiskt alldeles utmärkt.

Två nötta plastvimplar på fasaden utmed Hsons butik – en från Aftonbladet, en från Expressen – förkunnar etablissemangets öppet.

BAKOM DEN RÖDA parkerade bilen en grå ståldörr, bredvid den två lastpallar.

En man i svarta kläder sitter på huk framför en av lastpallarna och röker och rattar med sin telefon.

Fotografen tar några bilder och mannen reagerar, tittar upp från telefonen och följer oss med blicken. Han går in. Efter någon minut öppnas dörren igen och en annan man tittar ut och följer oss med blicken en stund, talande i telefon, sedan drar han igen dörren.

Ett fönster öppnas på fjärde våningen. Markiserna några våningar upp på ena fasaden smattrar till lite av en vindpust. En budcyklist blir stående vid en porttelefon.

Till Hsons fickbokhandel varken kommer eller går någon. 📞

Situation **Waldenstein**

När ingen förstår tar jag det som att jag helt enkelt är ett geni.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

Som chef över Elektronmusikstudion i Stockholm bär Mats Lindström ett historiskt arv på sina axlar. Dels själva studios och Buchla-synthens, dels den mer än 50-åriga traditionen. Tur att han hade adekvat ingenjörsutbildning att bygga sin första brusgenerator. **TEXT ULF STOLT FOTO ANNELI HILDONEN**

STRÖMFÖRÄNDRING

Det urtagna innerkromet från en flygel – kallat "kraftsflygel" på fackspråk – står lutat mot ena väggen i konferensrummet på Elektronmusikstudion på Söder Mälarstrand. Mats Lindström, chef för studion sedan 2004 och därmed också ansvarig för arbetsmiljöfrågor, har ännu inte tänkt klart över vad de ska göra med den.

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

– En av våra tekniker hade en tanke att sen i eftermiddag i studion och vinkla upp den. Men den är väldigt tung och människor

röst få sin egen högtalare, bestämma att exempelvis Olof Palmes röst ska kännas som om den kommer från höjden av en talarstol.

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt

Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det är vackert, tycker jag, att jag har båda Fröken Ur med – både Ebba Beckman som tjänstgjorde som Fröken Ur 1986, samt Johanna Hermann Lundberg som sen efterträdde. Och Ing-Margret Lackne, som kanske är tunnelbanans mest kända röst. Det

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

Myndigheten ser till att de finns medel för dem att stödja olika konstnärers residens här, vilket alltid ansetts som en del av EMS uppdrag. I en av studiorna står den

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

– Det här är kanske den mest internationella delen av svenskt musikliv. Förra året hade vi 78 utländska tonsättare här. Jag skulle tro att vi de senaste fem åren haft 300 olika utländska tonsättare här, några som kommit tillbaka flera gånger.

MATS LINDSTRÖM GÖR: Studiochef på Elektronmusikstudion, EMS. Tonsättare och musiker, föreläser internationellt om ljudkonst och elektroakustisk musik, hans egna verk har bland annat framförts på Moderna Museet i Stockholm och i New York, Chicago, Kent, S: t Petersburg, Venedig och Köpenhamn. **AKTUELL:** Med hörspelen *Rekviem av svensk medborgare med anledning av mordet på Olof Palme* under Kulturnatten 23 april

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

.....
På prisbelönta Kista bibliotek har man precis börjat bygga upp ett ljud-
arkiv där besökarna berättar om sina liv. Det skrivna ordet fyller hyll-
metrar på Kista bibliotek. Nu är det dags för de muntliga berättelserna
att börja ta plats. TEXT GERD ERIKSSON FOTO MAGNUS SANDBERG
.....

DE OSKRIVNA

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

Man möts, i rulltrappan som går ända in i biblioteket, av en kortfilm som upplyser om att ljudarkivet för muntligt berättande har startat och att alla är välkomna att delta. Längre in i lokalen, bakom dörren där det står "Black box", finns, varje tisdag mellan 17 och 18, möjligheten att spela in sin egen berättelse.

– Egentligen kan man spela in när som helst om man gör upp med oss innan. Men nu i början tycker vi att det är bra att ha en fast tid, säger Francisca Beckert, som är producent på Kista bibliotek.

I inspelningsrummet – Black box – finns en stol, ett bord och en mikrofon. Den som vill spela in sin berättelse behöver bara trycka på en knapp och börja berätta. En som bidragit till det nystartade ljudarkivet är 36-årige Pablo Acosta.

– Jag ville berätta vad jag var med om förra sommaren när jag skulle flyga från Göteborg till Stockholm. Vad som hände

ut i världen en annan måttlig resenär från planerna. Först att det var tekniska problem, men det handlade om nåt helt annat

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

många är med om samma grej och lämnar sin berättelse så blir det en stark röst som kanske leder till förändring. Det finns många röster från förorten som aldrig blir hörda, säger Pablo Acosta.

Francisca Beckert menar att biblioteken har ett demokratiskt uppdrag och därför bör synliggöra alla människors berättelser – även de oskrivna. Och ljudarkivet blir en del av det permanenta utbudet på Kista bibliotek.

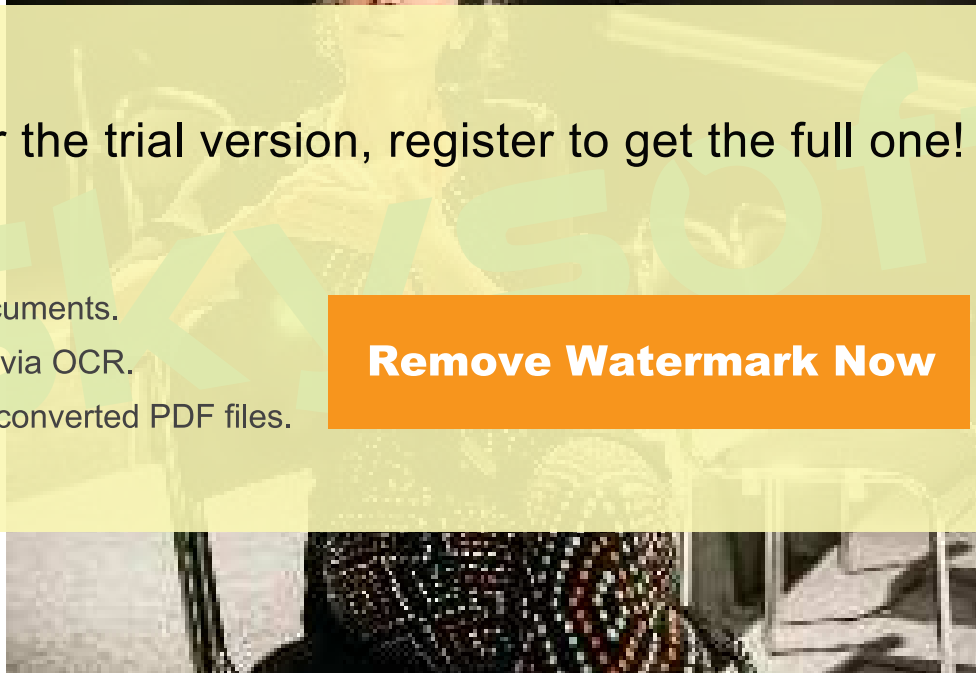
Förra året vann Kista bibliotek utmärkelsen "Public Library of the Year Award 2015".

De fick priset för sitt läge mitt i ett mångkulturellt område, för mötet mellan det digitala och det fysiska och för personalens bredd av kompetens och språkkunskaper.

Alla besökare kan lyssna på berättelserna på plats och på sikt hoppas man även kunna hitta tekniska lösningar så att det går att lyssna på berättelserna hemma – att

Francisca Beckert vill att det muntliga ljudarkivet ska bli ett fönster in andra världar.

helt enkelt låna en ljudfil.

Ljudarkivet kommer delas upp i två delar, en ruffigare variant och en mer fin-slipad.

– I den ena delen kommer berättelserna inte att redigeras alls och den som vill kan vara anonym. I den andra kanske vår ljudtekniker redigerar lite grann. Men vi vill inte att berättelserna ska begränsas av någon norm och det är inte heller meningen att produktionen ska vara perfekt.

INLEDNINGSVIS VÄNDER SIG biblioteket till vuxna och nu i början kommer fokus att ligga på personliga historier från det offentliga

rummet.

Biblioteket skriver kontrakt med alla som lämnar sin berättelse för att den sedan ska kunna användas i verksamheten på olika sätt.

– Det går att bygga programpunkter kring berättelserna där människor som själva varit med om en viss typ av upplevelse deltar. Vi kan till exempel gestalta berättelsen, skapa läsecirklar, ha högläsning och panel-samtal. Möjligheterna är många. Och det är dags att lyfta fram erfarenheter bortom det etablerade, säger Francisca Beckert.

Pablo Acostas muntliga berättelse om hur han behandlades på flygplanet blev till

Sara Qaalib

Mirna Salame

tycker att Kista bibliotek är en perfekt plats att plugga på, det är inte för tyst som inne på Stadsbiblioteket.

– Att lyssna på en muntlig berättelse låter som en bra idé. Roligt med nånting nytt. Dessutom blir det mer verkligt att lyssna på nån annans egen berättelse säger Mirna Salame.

Pablo Acosta   Gueorgui Saakyants   Rashed Ahmad

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

exempel till en performance som spelades upp för en grupp unga vuxna på biblioteket.

Var du med när pjäsen spelades upp?

– Javisst. Även om det inte blev några stora diskussioner efteråt så lyssnade de som var där. Jag tänker att berättelserna kanske också kan bli en slags förlösande kanal, säger Pablo Acosta.

Kista bibliotek tror starkt på sitt ljudarkiv för muntligt berättande, som ännu bara är i sin linda. Francisca Beckert berättar att British Library i London har ett stort ljudarkiv med berättelser som är uppdelade i teman och där det lätt går att söka på olika rubriker. Flera av berättelserna där har också ljudillustrationer.

I London krävs inget lånekort för att få tillgång till ljudfilerna, vilket däremot behövs på biblioteket i Kista.

– Vi har valt att ljudfilerna ska vara kopplade till det övriga beståndet och där-

for kommer man att benöva sitt lånekort. Kortet är gratis och alla kan få ett.

Vad säger besökarna på Kista bibliotek, kan de tänka sig att lyssna på och låna hem muntliga berättelser om andras liv?

– Det kan jag verkligen tänka mig. Jag kan lära känna nya världar och få förståelse för andra människor. Det är också något speciellt med det muntliga berättandet som gör att man lyssnar, säger Gueorgui Saakyants som ursprungligen är från Ryssland.

Skulle du själv kunna tänka dig att berätta något ur ditt liv?

– Jag vet inte, jag tror att min berättelse skulle vara för skrämmande för andra.

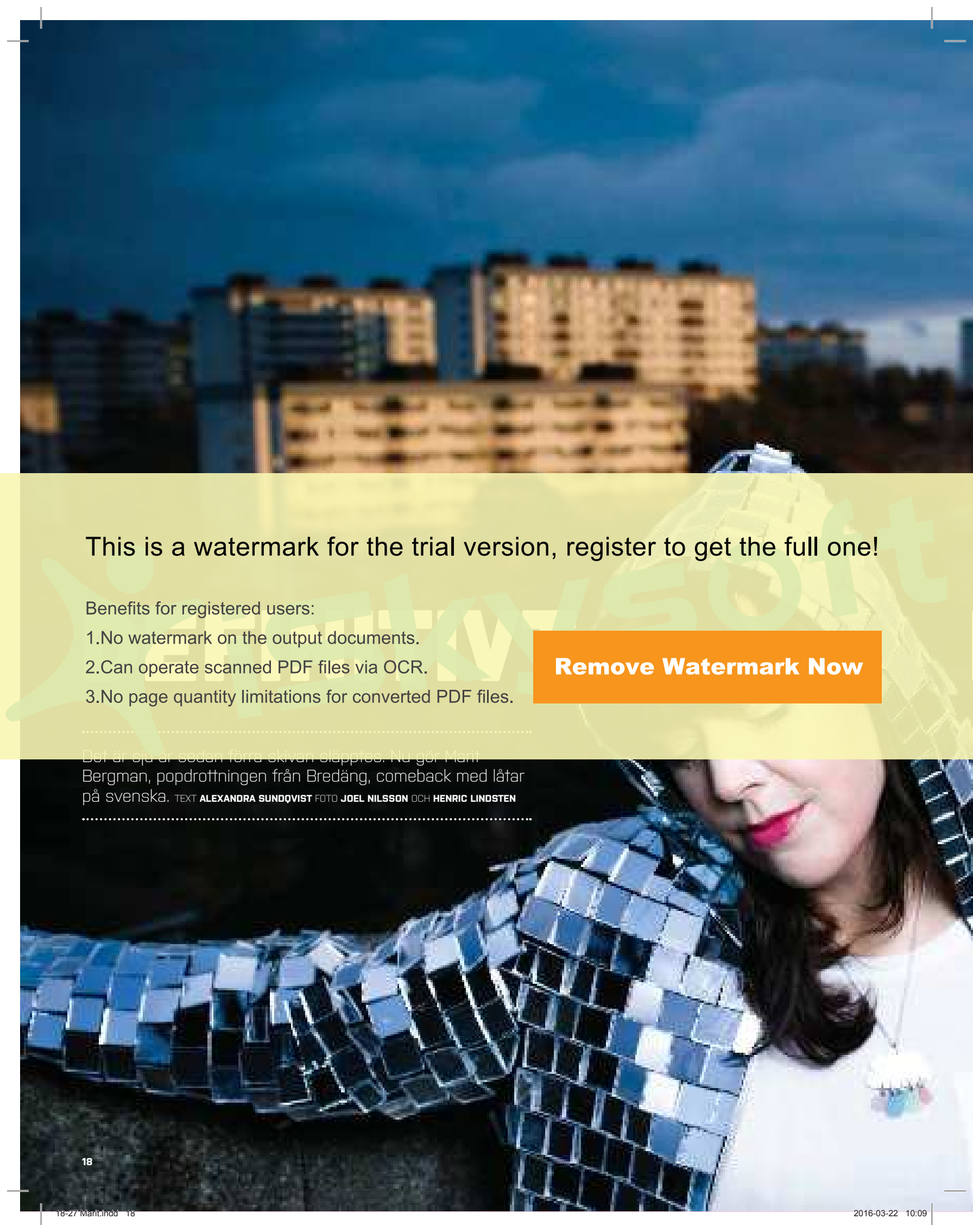
VID ETT AV de runda borden sitter Mirna Salame och Sara Qaalib som pluggar till farmaceuter vid Uppsala universitet. Kurslitteraturen täcker nästan hela bordet och de

– Det blir mer spännande om personen som varit med om nåt själv berättar. Och så tänker jag att man säkert lär sig mycket om livet genom att ta del av andra människors berättelser.

Inspelningarna av berättelserna sker i "Black box" på biblioteket och ljudteknikern Kristoffer Sannestam ser till att det tekniska fungerar.

I framtiden kan det bli aktuellt även med fältinspelningar på andra platser där människor vill berätta något. Men Francisca Beckert menar att biblioteket ger en bra inramning nu i början.

– Det är viktigt att vi bygger upp det här tillsammans med folket. Folket är alla vi, våra besökare. Och vi vill träffa personer som spelar in för att komma överens, så att alla känner sig nöjda. Biblioteket är ett socialt och offentligt rum där vi har möjlighet att bygga fantastiska saker som fler kan ta del av. De muntliga berättelserna i vårt ljudarkiv säger en hel del om vår samtid och vår historia.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

Det är sju år sedan förra skivan släpptes. Nu gör Marit Bergman, popdrottningen från Bredäng, comeback med låtar på svenska. TEXT **ALEXANDRA SUNDQVIST** FOTO **JOEL NILSSON** OCH **HENRIC LINDSTEN**

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

Marit Bergman dricker te ur en kopp med ett älg huvud på.

Runtomkring henne står musikinstrumenten uppradade – en mindre synth, en babyrosa elgitarr och ett svart gitarrsuskon med ett klistermärke där det står "No war!".

I över 20 år har hon skrivit musik. Först i punkbandet Candysuck, sedan som hylad soloartist med smak för catchy poplåtar med en ofta sorglig underton.

– Jag har egentligen skrivit samma låt sen jag var elva år, rent melodiskt. Jag har använt ungefär samma intervaller, ackordföljd och dramaturgi sen dess, även om jag har förfinat det mer och mer rent textmässigt.

– Jag har lärt mig alla stigar i skogen, lärt känna pensionärer och andra föräldrar. När man får barn på en plats så blir rötterna ännu djupare. Det finns också en speciell stämning här som är svår att sätta fingret på, som delvis har att göra med hur det ser ut. Man har naturen helt inpå knuten, samtidigt som de här gråa, mäktiga skivhusen utgör en skarp kontrast mot varandra. Sen tror jag att det är nåt med själva fenomenet miljonprogramsförorter som inbjuder till en känsla av hembygd och tillhörighet.

På vilket sätt?

– Miljonprogrammen är relativt nya, vilket betyder att det inte finns samma historia

Men jag kände det starkare efter förra skivan. När man blir en omskriven popstjärna får man mycket bekräftelse som är lätt att börja knarka och göra sig beroende av. Jag behövde hitta tillbaka till min ursprungliga drivkraft, till glädjen i att skriva musik. Hade jag inte tagit den här tiden på mig utan fortsatt i mitt gamla tempo och gett ut en skiva vartannat år, så är det möjligt att jag lagt av nu.

Hon tillägger:

– När man jobbar så intensivt med nåt, som med ett album, så är det lätt att få för sig att det är det viktigaste i hela världen. Att "om det här inte fungerar så kommer allting att raseras". Att allting står och faller med den där mixen, eller att man ska få just den spelningen. Men när man får barn ändras det där, man kopplar om perspektiven och får dagligen bekräftat för sig att man lever och behövs.

DET ÄR NÅT MED SJÄLVA FENOMENET MILJONPROGRAMSFÖRORTER SOM

INBJUDER TILL EN KÄNSLA AV HEMBYGD OCH TILLHÖRIGHET.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Som lyssnade hon mycket på ABBA.

Deras poplåtar har satt sig nåt så djupa i minnet som en väskare måste ha bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

1.No watermark on the output documents.

2.Can operate scanned PDF files via OCR.

3.No page quantity limitations for converted PDF files.

– De tormade mig fram tills att jag nittade punken.

Vi sitter på golvet i Marit Bergmans skrivlokal i ett av de modernistiska, vitgråa skivhusen i Bredäng som blivit karaktäristiska för områdets stadsbild. Bredäng var, när det planerades och bebyggdes på sextioalet, den första stadsdelen i Stockholms ytterstad som präglades av storskalighet – en slags föregångare i folkhemmets storsättning miljonprogrammet. Vilken pågick som bäst när ABBA:s poplåtar erövrade världen under första halvan av sjuttioalet.

– Bredäng har blivit en stark, viktig del av den jag är. Under de 20 år jag bött i Stockholm har jag aldrig identifierat mig som stockholmare, däremot som Bredängsbo.

Hon tror att det delvis beror på att hon bött där så länge hon har rotat sig "med hund och barn och dagis och allt vad det innebär".

som i många andra områden. För att räkna ut om en väskare måste ha bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

SEDAN 2004 HAR Marit Bergman bött i Bredäng. Det är, nästan, hela hennes karriär som soloartist. Men det är först nu "orten" fått en egen låt – "Dagen då våren kom till Bredäng", som gästas av rapparna Lilla Namon och Blen men också av barn från Bredäng.

Marit Bergman debuterade 2002 med skivan *3.00 A.M. Serenades* på det egna bolaget Sugartoy Recordings. Året efter gavs den ut igen, denna gång av storbolaget Sony. Fram till dags dato har det blivit fyra album, fem med nya *Molnfabriken* inräknat.

Molnfabriken är Marit Bergmans första skiva på sju år. Under en längre period var hon inte säker på att de skulle bli någon.

– Jag är lite som Ulf Lundell. Mellan varje skiva säger jag att det inte ska bli nån mer.

MELLAN 2007 OCH 2010 flyttade Marit Bergman till Bredäng.

– Jag har varit i Bredäng sedan jag var elva år. Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

– Det är som om jag bött där minns de generationer. Det är som om jag med en generation. Många som jag tänker att det är en av de som jag tänker på när jag tänker på sjuttioalet. Man kom popdrottningarna intågande – för Carola, sedan Madonna.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

man renare reaktioner. En härlig sak med att spela i USA är att folk förstår vad jag sjunger om. Reaktionen blir mer direkt, det behövs inte den där extra nanosekunden för översättning. När jag flyttade hem tänkte jag att det kändes rimligare att sjunga på svenska än på engelska.

Sagt och gjort. Väl tillbaka i Bredäng försvann hon in i sin egen bubbla, gick i skogen med hunden. Så småningom började hon också skriva musik.

– Jag omfamnade det svenska – allemansrätten, simhallen och det svenska språket. Det är kul att ha tillgång till hela språket, vilket man har på sitt modersmål. Jag tycker om att använda bilder och referenser när jag skriver texter. Nu kan jag ju sjunga om exempelvis Fridhemsplan och det är helt naturligt för mig. Jag vet vad det betyder och symboliserar. Sjunger jag om Times Square så blir det ur ett utifrånperspektiv.

Den första låt Marit Bergman skrev var "Ibland gråter jag bara för att tiden går". Det är ett typiskt exempel på en låt som innehåller lika delar flickromans och tonårsnostalg. Men också en socialpolitisk betraktelse.

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

TRAMSA NÄR MAN ÄR TONÅRING. MEN VI GÖR DET JU VERKLIGEN PÅ OLIKA VILLKOR.

halva världen rulla fort förbi / I ett flickrum med planscher på Clash och Transvision Vamp / har jag suttit och väntat och längtat någon annanstans."

– Det var en låt som skrev sig själv. Jag skrev den under en period när jag precis hade blivit gravid, eller höll på att förbereda mig för att bli det. Jag var hemma i Bredäng mycket och lämnade knappt 127-området. Satt och tänkte, kände mig väldigt bortkopplad från allt ett tag. Då fick jag en insikt, som kanske är lite basal

men som drabbade mig – om att det finns människor som man aldrig kommer att träffa igen eller som man aldrig får tillbaka. Och att man aldrig igen kommer att bli den där personen som man var när man var 17 år och uppe i något slags snurrtig "i det blå". Att tiden går helt enkelt.

I låten sjunger du också "Var det klart redan då, vem av oss som skulle klara sig".

– Jag växte upp i ett övre medelklasshem. Det var ekonomiskt tryggt och det fanns en känsla av att allting alltid ordnar sig. Och

det har det alltid gjort – för mig i alla fall. Men för vissa av dem som jag var ute och busade med när jag var 14-17 år och som inte kom från trygga förhållanden har det inte gjort det. En del har det inte alls funkat för, vissa är borta...

– När jag ser tillbaka på det är det nästan som att det var förutbestämt. Om du tar en person från en trygg bakgrund och en person från en otrygg miljö och låter dem göra tonårsbus tillsammans så är det troligare att den ena personen dras in och fastnar i

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

[Remove Watermark Now](#)

OM VIKTEN AV ATT FÅ BERÄTTA SIN EGEN HISTORIA

– Det är så mycket självkänsla kopplat till att få vara den som beskriver nånting. Ta den skeva mediebild av förorten, till exempel. Visst – man kan inte räkna med att alla journalister ska ha genomlevt allt de skriver om. Men om man kollar var folk som syns och hörs i media bor, så är det koncentrerat till ett par kvadratkilometer i innerstan. I Bredäng finns det typ en eller två journalister, i Husby lika få. Om man inte har någon koppling till platsen är det lätt att man bara skriver när det brinner bilar, inte om det vardagliga.

heter så, särskilt när man inte släppt nånting på länge. Låten är ett slags mantra för mig som handlar om att komma tillrätta med mina egna rädslor och nojor över att återigen ge mig in i en situation där jag blir synad och blottad.

Hon sjunger: "Men vet du vad är det bästa var?/Att slippa synas i varje sömn som inte tillåter mig att säga nånting. Som jag låter skrivare ha en underrättelse inte tillhörigt i orden. Kvinnor blev synade på ett sätt som är i offrandetiden."

från klassiska troll, från gubbar som sitter och skriver skit på nätet. Men också från dem som omfamnar en. De som säger: "Du är en så nära, muung förebild. Fast nu gick du ner fem kilo. Nu är du inte min förebild längre". Om du hör det hela tiden, som i mitt fall, blir det till slut internaliserat.

Påverkade det dig på ett privat plan?

– Absolut. När jag slog igenom skrevs det mer om min person än om min musik. Om det skrivs om ditt utseende, på gott eller ont, så är det svårt att inte börja tänka på det. Då, i början av 2000-talet, kände jag mig fri från tonårstidens ätstörningar. Men när människor började kommentera hur jag såg ut var det som att rent mentalt kastas tillbaka tio år i tiden. Även om det var en "positiv" kommentar, i stil med "du är en så fin förebild eftersom du inte är lika smal som de andra". Det är svårt att känna att man äger sin egen kropp. Även om vi teoretiskt sett tycker att vi äger våra kroppar så är det svårt att inte dras med i att kropparna tillhör samhället.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

saker som är destruktiva. Jag blir faktiskt lite äcklad när jag tänker på det i dag. Det är lite samma fenomen som när svenska, hippa människor tar en lina kokain på klubbar. Människor dör på andra sidan jorden för att de ska få ta sin lina. För vissa är det bara kul, ett äventyr. För andra är det en väg in i ett helvete.

Hon sammanfattar:

– Visst är det en ynnest att få leka, testa och tramsa när man är tonåring. Men vi gör det ju verkligen på olika villkor.

ATT DET SKETT ett visst perspektivskifte i Marit Bergmans konstnärskap och musik genomsyrar stora delar av den nya skivan. Kanske märks det tydligast i hennes första singelsläpp.

Efter flera års tystnad släppte hon singeln "Dra åt helvete" – en rak, välformulerad känga till alla de som har åsikter om hur andra, särskilt kvinnor, ska vara. Sjungen med en nedtonad, nästan saklig sångröst, som förstärker låtens budskap.

– Det kändes roligt att släppa en låt som

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

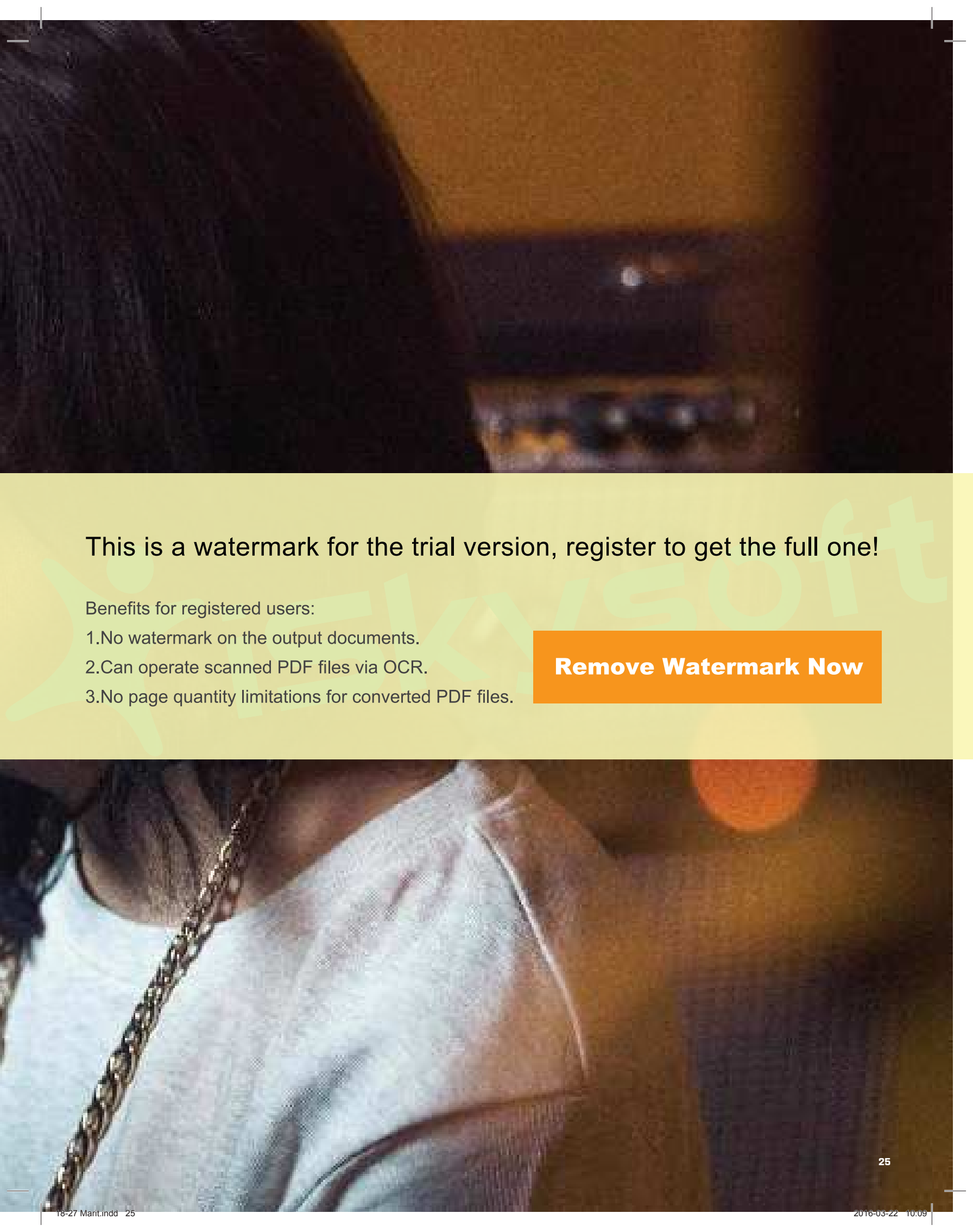
- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

**JAG ÄR GENERELLT EMOT DÖDSFÖRÅK-
TANDE ROCK'N'ROLL DÄR MAN SKA SKITA
I ALLA ANDRA. DET KÄNNER SÅ OMODERNT
OCH OROCKIGT. JAG ÄR VÄLDIGT GLAD OM
DET FINNS AMMANDE PERSONER RUNT
MIG NÄR JAG SPELAR, DÅ VET JAG ATT
DET BLIR BRA MUSIK.**

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

”DET BEHÖVS LITE mer luft i andra refrängen, kan du fixa det?” I en musikstudio, strax söder om Folkkungagatan, läggs de sista händerna vid Marit Bergmans nya skiva. Här råder ett slags ordnat, kreativt kaos. Kaffekoppar i diskhon, jordnötskex på bordet – över rummet vilar en känsla av koncentration och av att någonting ska knytas ihop.

Just i dag är schemat pressat. Christoffer Roth hjälper till med mixningen av låtarna. Själv har hon tagit en paus för Situation Sthlms räkning. Men hon går ändå in och lyssnar då och då.

– Vi måste bli klara med den här låten i dag.

Marit Bergman är på många sätt en klassisk DIY-artist. Men hon är också en rutinerad... projektledare. I runda slängar

medverkar drygt 80 personer i arbetet runt *Molnfabriken*, skivinspelningen och de tillhörande musikvideorna inräknat. Hon är också en av de som står bakom den andra delen i serien *Pontus och Petter* tillsammans med Pontus och Petter Winberg och Magnus för.

”Sprungen ur punken började Marit spela i ett band som hette *Doughnuts* i slutet av 1990-talet. Det var ett av de första banden i Västra Götalandsregionen som spelade på festivaler och i olika typer av miljöer.”

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

och när jag hade varit på min första konsert var det självklart: jag ville stå på en scen med ett rockband och se tur ut [...] Så jag började smida mina planer...”

Bandet var verksamt från 1992 till 1998 och den gemensamma utgångspunkten var att de var kompisar och att ”alla gillade Nirvana”. De lärde sig att spela tillsammans, gjorde ett par ep:ar och flera turnéer i Sverige, England och övriga Europa. Samtidigt var mansdominansen på musikscenen stor.

– När vi började spela på festivaler var vi ett unikum. Om vi träffade andra tjejer som spelade blev vi jättegglada. Det var lite ”Fantastiskt! Finns du också?”. Första gången jag träffade Dennis Lyxzén berättade han att hans dåvarande tjej, Sara Almgren, spelade i ett band som hette *Doughnuts*. Jag fick hennes nummer och ringde hem till henne, på den tiden hade man hemtelefon. Jag bara: ”Hej! Jag spelar också i band. Vi måste ses någon gång”. Det var så på nittio-talet, man famlade i mörkret i jakt på någon

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

[Remove Watermark Now](#)

MAN VET JU ATT ALLTING KOMMER ATT DÖ SNART, MEN PRECIS INNAN DET GÖR DET SÅ BLIR ALLTING SÅ HIMLA LEVANDE. SÅ VILL JAG ATT MIN MUSIK SKA KÄNNAS OCKSÅ.

eller några som var som en själv.

Sommaren 2003 var Marit Bergman den enda kvinnliga artisten på flera av landets festivaler.

Efteråt skrev hon till Rockparty, arrangör för Hulfsfredsfestivalen. Brevet innehöll ett förslag på ett musikkollo för unga tjejer – i dag känt som Popkollo – tillika en nationell

folkrörelse för unga musikintresserade som i dag finns på flera håll i landet.

– Det är stor skillnad i dag. Så upplever jag det, men det är svårt att veta hur det är för andra. Det beror nog på vilken ö man befinner sig på. Jag har byggt upp ett liv i musiken där det är väldigt många kvinnor involverade. Det är jätteskönt, det betyder

att man kan vara musikanter – i stället för kvinnliga musiker.

Genom åren har Marit Bergman själv hållit i många låtskrivarworkshops. Till en början främst för unga tjejer, men också på skolor, asylboenden och Musikhögskolan.

– Jag tycker om det. Att hjälpa andra att lyfta sig och uttrycka sig själva är bland det roligaste som finns. Man ska inte underskatta vikten av att få berätta sin egen historia i ord, musik eller konst. Det är så mycket självkänsla och makt kopplat till det.

ÅTER TILL TE!STUNDEN med älgkoppen i skri-varlyan.

Den är ganska ny, allting är inte på plats. Det finns exempelvis bara en tekopp. Men Marit Bergman har ändå tapetserat, hängt upp tyger och ljusslingor på väggarna. Rummet går i lila, blått och svart. De grafiska poppiga mönstren återfinns i såväl mattor som tapeter. Utanför fönstret tornar ett parkeringsgarage i tät, grå betong.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

– Melodierna är ganska breda. De går över en och en halv till två oktaver. Nu när jag är förälder så ser jag de andra barnen på ett annat sätt. De som inte sjunger mycket. Sjunger mycket. Sjunger, du, jag har släppt skivet. Det är inte klyschigt, men det är ändå tilltalande. Jag vill. Det är musik som blir bäst, när den slår.

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

– Mitt barn har smugit sig in i texterna, verkligen. Förut ville jag inte prata om tora/draskap orientuigt. Inte torran det var standard att manliga artister fick samma frågor. Men nu har det luckrats upp allt mer, jag ser allt oftare att män får frågor om hur de kombinerar pappalivet med rockstjärnelivet. Samtidigt är det en skev norm. Varför ska vi inte berätta om hela livet, om barnen, när de är så viktiga? Jag är generell mot dödsföraktande rock'n'roll där man ska skita i alla andra. Det känns så omodernt och orockigt. Jag är väldigt glad om det finns ammande personer runt mig när jag spelar. Då vet jag att det blir bra musik.

Det finns en tydlig, sorglig underton på Molnfabriken. Är den ny, eller har den alltid funnits i din musik?

– Ja, i mina öron i alla fall. Även i mina gladaste låtar, som i "I will always be your soldier", finns mycket mörker. Som i raderna "our teenage depressions, our domestic civil wars". Men jag tror också att det beror

ar varmt, allt har en mattad grön tång och skymningarna börjar bli helt fantastiska. Man vet ju att allting kommer att dö snart, men precis innan det sker så blir allting så himla levande. Så vill jag att min musik ska kännas också. ☺

MARIT BERGMAN
FÖDD: 1975 i Rättvik.
BOR: Bredäng
YRKE: Musiker, låtskrivare och artist.
FAMILJ: Pojkvän, barn, hund.

BAKGRUND: Debuterade som soloartist på eget bolag 2002 med skivan *3.00 A.M. Serenades*. Tog året efter initiativ till Popkollo, i dag en nationell folkrörelse som riktar sig till unga tjejer och kvinnor som vill lära sig att spela/producera musik. På nittiotalet var Marit Bergman medlem i bandet Candysuck.

SKIVOR I URVAL: *Baby dry your eye* 2004, *I think it's a rainbow* 2006 och *The tear collector* 2009. Aktuell: Med nya skivan *Molnfabriken* som släpps den 8 april.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

.....
På gatan utanför Liselotte Hembageri i Vasastan står det: "Med den här skylten har vi inga baktankar". Sedan 1936 har de försett stockholmarna med bullar, kransar, matbröd, tårter och inte minst – småkakor i lösvikt. Nu är tredje generationen bagare från samma familj på väg att ta över. TEXT GERD ERIKSSON FOTO JONAS ERIKSSON
.....

På Liselotte Hembageri kan man köpa småkakor ungefär som smågodis. Peka ut en och en – ett brysselkex, ett kanelhjärta och en bondkaka. Man behöver inte köpa ett hekto av varje. Folk kommer åkande från hela stan, till och med från Norrtälje, Nynäshamn och Sollentuna för att handla på Liselotte Hembageri.

– Bäst går syltkakor, chokladrutor och japaner. Och det ska vara hallonsylt på syltkakorna. Vi provade med blåbär och krusbär en gång. Men folk vill ha det traditionella, säger Björn Bergquist, som är bagare.

Stämningen på Liselotte är varm, hjärtlig och familjär. Det hänger låtsaskanelbullar i trådar från taket och goda bakverk finns överallt. Doften av nybakt sveper in i näsan. Bakom disken står bagarsonen Jesper Bergquist. Han har en rosa muffin

tatuerad på ena armen och sångtexten till "En sockerbagare" på den andra.

– Vissa kunder har synpunkter på mina uttryck. Hon gillar tatueringar och snart ska jag göra en marsipantårta på ena läret och semla på det andra.

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

De blir den tredje generationen bagare från samma familj på Liselotte Hembageri.

MAMMA, MOA ARESKOG Bergquist och pappa, Björn Bergquist, har jobbat i bageriet i 30 år. Hon gillar det kreativa med pyntandet och designen, han sysslar mest med grovgörat, som bull- och brödbak.

I lätt mjöliga pärmar finns 150 recept som har hängt med sedan trettioalet. Och Dovrekakan som de bakar på fredagar görs bara på Liselotte Hembageri och på bageriet i Älvsjö där en släkting till Björn Bergquist jobbar.

– Receptet är från tiden när bagarna bytte recept med varandra. Tre bagare, varav en var min pappa, åkte till Danmark för att spela skitgubbe, dricka öl och byta recept. Ett av recepten han fick med sig hem var Dovrekakan. Den tar tre dagar att göra.

Lokalerna i Liselotte Hembageri verkar

Det är fruktansvärt varmt på sommaren och kallt på vintern. Den stora knädmaskinen är från femtiotalet och den enda ugnen är densamma som Björns pappa Henry använde på sjuttioalet.

Vissa dagar är tuffare än andra i ett bageri. Som när det ska göras 200 vörtlimpor dagen innan julafton – med en enda ugn. Annars är det semmeldagen som är värst. Och när det är dags att baka finska pinnar drar de lott i familjen.

Det tar lång tid att förvandla 20 kilo mördeg till just finska pinnar som ska flyttas, penslas och beströs med både pärlsocker och flagad mandel.

Liselottes Hembageri har många stammisar. Astrid Lindgren, som bodde ett stenkast därifrån, var en av dem. Hon brukade komma in med sin kompis för att handla smörbullar, kallekakor och äppelkaka. Hon sa alltid "Hej det är jag", då skulle man svara: "Goddag Astrid". Många kallar fortfarande Liselotte för Astrids bageri och kommer in för att köpa samma kakor och bakverk som hon. ▶

Äppelkakan var en av Astrids Lindgrens favoriter. Den har mördegsbotten, hackade äpplen i mitten, lite kanel och socker och så en mördegsplatta överst. Liselotte Hembageri har haft den i sortimentet sedan 1978.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

... när Jesper...
skulle...
och dela...
kom Astrid...
indgren.

– jag var jatteradd för henne, för att hon var känd och för att hon såg lite sträng ut, säger Jessica Bergquist.

IBLAND STÅR DET på skylten utanför bageriet: ”I dag stänger vi en timme tidigare eftersom AIK har allsvensk premiär”. Eller ”Sparka inte på den som ligger ner”, när AIK har förlorat.

Med tre AIK:are i familjen kan det bli så.

Det är bara pappa Björn Bergquist som är Hammarbyare, eftersom han är släkt med legenden Svenne Berka.

Och Jesper Bergquist har vad hans syrra kallar kändistourettes.

Han bara måste säga ett par ord till alla kändisar som kommer in. När Fredrik Lindström var där kunde han inte låta bli att fråga honom om uttrycket ”50 bagare” och vad det egentligen betydde. Han fick en grundlig och lång utläggning. Och

INFÖR PÅSKEN, DET ÄR SÅ MYCKET KUL JAG VILL GÖRA, ÄVEN OM HÖGTIDERNA ÄR HEKTISKA SÅ ÄR DE OCKSÅ ETT ROLIGT AVBROTT FRÅN DET VANLIGA BAKET. *Moa Areskog Bergquist*

likaså har han alltid ett par ord över för kakedrottningen, tillika domaren från tv-programmet ”Hela Sverige bakar”, som är stammis i butiken.

Hon kommer främst för småkakorna.

Moa Areskog Bergquist och Björn Bergquist börjar jobba klockan tre på morgonen och går och lägger sig vid 19-tiden. Det blir ett sätt att leva. De är glada att barnen vill ta över en dag och driva bageriet vidare. Men än har de mycket kvar att ge.

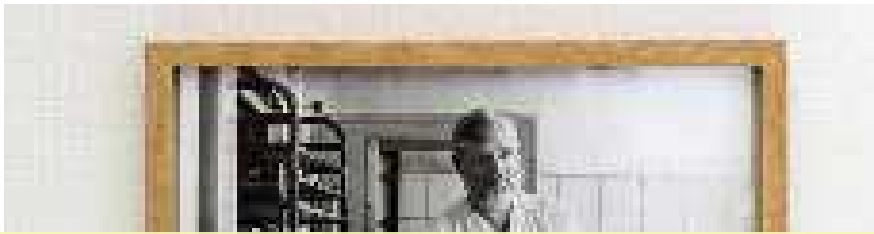
– Jag har jobbat med det här i 30 år och kan inte tänka mig att byta mot nåt annat yrke i hela världen. Just nu är jag som ett

popcorn inför påsken, det är så mycket kul jag vill göra. Även om högtiderna är hektiska så är de också ett roligt avbrott från det vanliga baket, säger Moa Areskog Bergquist. 🍪

FAMILJENS FAVORITER

- Björns favorit: kanelbulle och mazarin
- Moas favorit: kanelbulle och hallongrotta
- Jespers favorit: chokladfudge
- Jessicas favorit: smör- och kardemum-mabulle.

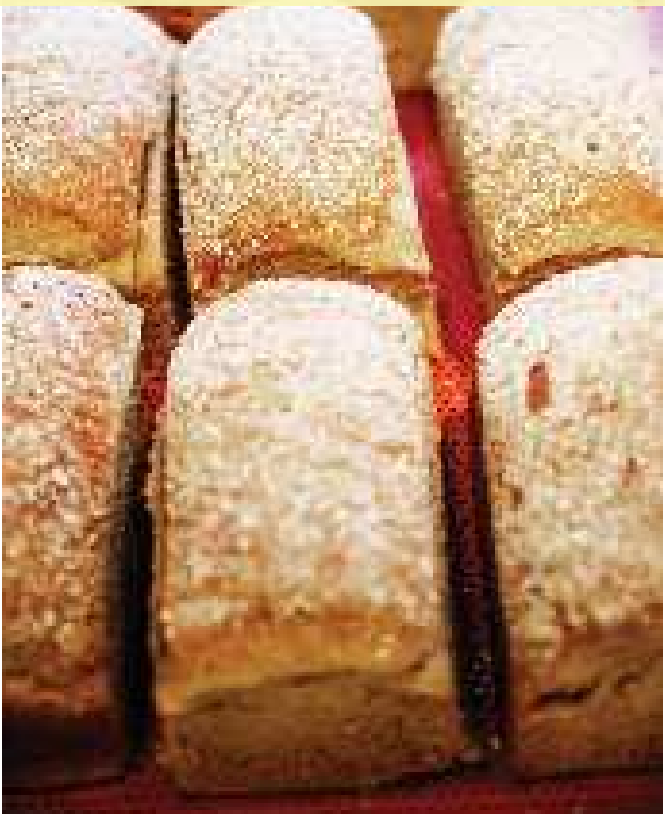

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

En samlare är, enligt samlarförbundet Nordstjärnan, en person som har tre föremål med någon slags anknytning till varandra och är på jakt efter ett fjärde. 67-årige Bo har inte tre utan 3 000 föremål från Stockholmsutställningen 1897 och är, även om det blir allt svårare, på jakt efter fler.

TEXT DAVID BOGERIUS FOTO MARC FEMENIA

ALDRIG

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

Bo tittar på huvudet. Jag har med egna ögon sett hur en gammal rostig ölburk har bytt ägare för 20 000 kronor.

Han vill inte att vi ska skriva något mer än "Bo" av rädsla för påhälsning av tjuvar. I huset i en tätort utanför Stockholm finns visserligen inga ölburkar för 20 000 kronor men däremot cirka 3 000 föremål från Stockholmsutställningen 1897.

Och det är bara ett av Bos 25 "samlarområden", om än det avgjort största.

Det började för över 50 år sedan när en då 15-årig Bo fick ärva några saker som tillhört hans farfar.

- Han hade väl köpt dem eller kanske fått dem som betalning. Han arbetade som kakelugnsmakare på Grevgatan och var bland annat med och byggde Wårdshuset Ulla Winbladh på Djurgården till Stockholmsutställningen. Det finns ju kvar än i dag, men på den tiden hette det Reinholds bageri.

Man skulle kunna tro att det är svårt att

ta sig fram i ett hus som rymmer så mycket prylar men det är det inte. Visserligen står en soffa lite tokigt till i vardagsrummet, men den har dumpats där av en utflyttad dotter.

- Samlandet har gått i vågor. Det avtog när vi hade småbarn och även när vi bodde i Kalmar ett tag, men det accelererade när jag fick lite bättre ekonomi och kunde köpa grejer. Det var ju himla bra när Tradera kom i gång på internet men jag tittar även runt på olika auktionshus.

Bland hans senast tillkomna samlarområden finns gamla skopor som använts till att ösa båtar med, bläckplåt och "fattigmanssilver", det vill säga målat glas.

- Frugan säger inget, men det första hon gör när det kommer gäster är faktiskt att visa min samling från Stockholmsutställningen, säger Bo och pekar mot ett skåp med utvalda föremål. Det är många dekorerade glas och medaljer på hyllorna, men störst plats tar tallrikarna.

- En av dem finns bara i två exemplar,

mitt och ett som är på museum. Det är en tallrik från Rörstrands i toppskick och jag har blivit erbjuden 25 000 kronor för den. Men vad ska jag sälja den för?

Bo, som är sektionsansvarig i samlarförbundet Nordstjärnan, hade tidigare en samlarkollega som också var inriktad på utställningen 1897, men det slutade med att Bo köpte alla hans grejer.

- Men lägger jag ut nåt på Tradera så kan det vara många som bjuder även om de inte är intresserade av just Stockholmsutställningen. Sakerna klassas ju också som Stockholmiana och en del av dem även som reklam och det är det många som samlar på.

I SAMBAND MED Stockholmsutställningens hundraårsjubileum 1997 lånade Postmuseet Bos samling.

Den täckte en yta på 100 kvadratmeter i lokalerna i Gamla Stan.

- Nu för tiden är det svårt för mig att hitta några fler grejer. När folk hör av sig

TVÅ UPPLAGOR AV OSCAR II OCH BO. OSCAR II VAR KUNG UNDER STOCKHOLMSUTSTÄLLNINGEN 1897 OCH ÄR ETT AV BOS 25 "SAMLAROMRÅDEN".

TILL HÖGER: GODBITARNA HAR FÅTT EGET SKÅP I VARDAGSRUMMET MEDAN MERPARTEN AV SAMLINGEN FINNS I KÄLLAREN.

NEDAN: BO HAR CIRKA 3 000 FÖREMÅL FRÅN STOCKHOLMSUTSTÄLLNINGEN, BLAND ANNAT MYNT, MÄRKEN OCH MEDALJER.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

så har det varit något som jag inte redan har, men jag samlar även på föremål med Oscar II, som var kung vid tiden för utställningen, och allt med unionsflaggan som användes, eftersom Sverige och Norge var en union. Sen samlar jag jättemycket på vykort, gamla vykort alltså, säger Bo och ser ut lite som att han har avslöjat en hemlighet.

När han åkte i väg på den senaste vykortsmässan hade han med sig 50 000 vykort i

bilen. Det blev ett gäng bananlådor.

– Det har blivit jättevanligt med vykortssamlare. Det är alla hembyggsamlingssamlare som vill ha vykort med sitt landskap eller stad. Men de ska vara från innan 1950 och postgångna.

Speciella motiv som järnvägsstationer, flyg eller motiv av konstnären och illustratören Jenny Nyström är också väldigt populära.

– Man tror kanske inte att man kan göra bra affärer med vykort men det går faktiskt.

Inte heller i källaren visar sig framkomligheten vara något problem.

Bo plockar fram en låda med vykort som han bestämt sig för att göra sig av med och bland några travar lp-skivor och mäktiga Oscar II-byster passar han sedan på att liksom i steget slänga på *Infidels* med Bob Dylan på vinylspelaren. Till tonerna av "Jokerman" drar Bo ut en rejäl byrålåda som innehåller enbart dubletter från Stockholmsutställningen, som även är starkt representerad på väggarna i form av

flera inramade affischer.

Mycket i utställningen handlade om industrialismens genombrott i Stockholm sommaren 1897, men även stadens konstnärer som Bruno Liljefors, Ernst Josefsson och Vicke André fick utrymme för sina verk. Richard Berg gjorde utställningens originalaffisch som nu hänger i ett nästan perfekt restaurerat skick vid källartrappan hemma hos Bo – som ett ståtligt monument över det framgångsrika samlandet.

– Samtidigt är det ju så att jag aldrig får en komplett samling från Stockholmsutställningen 1897 och det är väl lite av tjuvningen – att man letar efter något som kanske inte finns.

Han är inte främmande för forskningsstudier och avhandlingar som visar att samlare känner sig odödliga så länge de håller på.

– Men jag vet faktiskt vad samlandet beror på för min del. Det finns de som säger att det beror på bristande moderskärlek när man var barn, men det gäller inte mig i alla fall. ☹

STOCKHOLMSUTSTÄLLNINGEN

Fullständigt namn: Allmänna konst- och industriutställningen i Stockholm 1897.
Tidpunkt: 15 maj – 3 oktober.

Plats: Djurgården.

Antal utställare: 4 000 främst från Sverige och Norge som då var i union, men även från Danmark, Finland och Ryssland.

Antal besökare: Cirka två miljoner.

Uppförda byggnader som bevarats: Djurgårdsbron, Wårdshuset Ulla Winbladh, Skånska Gruvan med flera.

RÖRELSER I STADEN

Arkitektur- och designcentrum på Skeppsholmen öppnar utställningen "Bo. Nu. Då" 16 april. Sex av Situation Sthlms hemlösa tidningsförsäljare har bidragit till utställningen med berättelser om hur de rört sig i staden under en tid. TEXT **PIA STOLT** OCH **JENNY LINDROTH** FOTO **JOEL NILSSON**

Stikkan, 70

- 1 Täby
- 2 Kungsträdgården
- 3 Fleminggatan
- 4 Timmermanngatan 38
- 5 Centralen / Stockholm Central Station
- 6 Södertälje (pendeltåg / commuter train)
- 7 Uppsala (nattbuss / night bus)
- 8 Tallinn (färja / ferry)

Stikkan, 70 år
Cirka två gånger i månaden åker Stikkan på kryssning till Tallinn. Det betyder två nätter i egen hytt för 280 kronor och att få sova ut ordentligt.

Stikkan was a homeless person until 2010. This gives him two nights in his own cabin for 280 and a chance to get some proper rest.

Foto/Photo: Joel Nilsson

Johan, 52

- 1 Västberga
- 2 Katarina bangata
- 3 St Erikaplan
- 4 Gullmarsplan
- 5 Rågsved
- 6 Stadshagen
- 7 Sveaplan

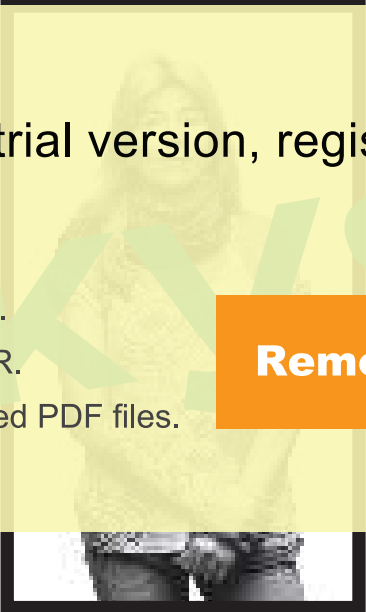
Johan, 52 år
Johan har i tolv år haft ett förråd vid Sveaplan där han förvarar sina tillhörigheter. "Mina saker är i alla fall inte hemlösa".
For twelve years, Johan has had a store at Sveaplan where he stores his belongings. "At least my things aren't homeless".

Foto/Photo: Joel Nilsson

Markku, 44 år

MARKKU HADE EN egen lägenhet i Sättra fram till 2010 och studerade på Folkhögskola. Han blev av med lägenheten och bodde på toaletter i Skärholmen och Bredäng under sitt sista år på skolan. Skolgången sviktade, säger Markku.
Från 2012 bodde Markku i tält vid Blåbärsudden som ligger på väg ut mot Nynäshamn, i en kompis gäststuga i Sorunda och i perioder hos kompisar i Vårby Gård och härbärgena Hammarbybacke och Skarpnäcksgården.
2013 fick Markku hyra en lägenhet i andra hand i Skärholmen men det varade bara i två månader. Sedan var det "ut och dansa igen", som Markku säger.
I sex månader 2014-2015 var Markku på behandlingshem i Järvsö, sedan dess har han bott hos kompisar i Bredäng, Axelsberg och i Aspudden, på boendet Bandhagshemmet och sedan hos kompisar igen.

Lena, 55 år

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

Lovön

Wårby gård

Foto/Photo: Matti Östling, ArkDes

Nina, 50

- 1. Hågersten
- 2. Bandhagen
- 3. Högbergsgatan
- 4. Ingemarsgatan 9
- 5. Västertorp

Nina, 50 år

I juni 2015 flyttar Nina in i ett stödboende i Västertorp. Här bor hon nu i väntan på en träningslägenhet. In June 2015, Nina moves into a supported housing in Västertorp. She is currently living here while she waits for a training flat.

Foto/Photo: Joel Nilsson

Pierre, 54

- 1. Rågeved
- 2. Vanadislunden
- 3. Älvjöv
- 4. Norra bantorget
- 5. St: Peters kyrka, Kammakargatan / Uppländsgatan
- 6. Norra bantorget
- 7. Ekerö
- 8. Gullmarsplan
- 9. Norra bantorget
- 10. Farsta

Pierre, 54 år

Pierre köper en sovsäck och sover huvudsakligen vid Norra bantorget. När det regnar sover han vid en skyddad trappavsat vid St: Peters kyrka. Pierre buys a sleeping bag and sleeps mainly at Norra bantorget Square. When it rains, he sleeps on a sheltered landing at St: Peter's Church.

Foto/Photo: Joel Nilsson

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

Lena, 55

- 1. Maria prästgårdsgata 34
- 2. Brommaplan
- 3. Alvik
- 4. Gamla stan
- 5. Älvjöv

Lena, 55 år

När Socialtjänsten inte längre vill betala, sover Lena och hennes man på en toalett vid Brommaplan. När det är upptaget där sover de på toaletten på Alviks station. When Social Services are no longer willing to pay, Lena and her husband sleep in the toilet at Brommaplan. When the toilets are busy, they sleep in the toilet at Alvik Station.

Foto/Photo: Joel Nilsson

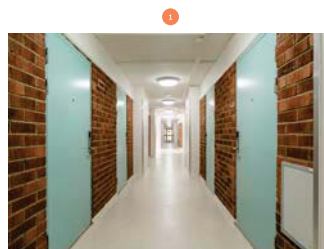
Markku, 44

- 1. Södra
- 2. Skärholmen
- 3. Ursving
- 4. Blåbärsudden, Nynäshamn
- 5. Sorunda
- 6. Vårby gård
- 7. Härblärgat Hammarbybacken, Gullmarsplan
- 8. Härblärgat Skarpnäcksgården
- 9. Skärholmen
- 10. Järvesö
- 11. Bredäng
- 12. Axelsberg
- 13. Aspudden
- 14. Bandhagshemmet

Markku, 44 år

2013 fick Markku hyra en lägenhet i andra hand i Skärholmen, men det varade bara i två månader. "Sedan var det ut och dansa igen". In 2013, Markku was able to get a subtenancy on a flat in Skärholmen but that only lasted two months. "Then I lost my way again."

Foto/Photo: Joel Nilsson

Pierre, 54 år

2015 Maj

Blir avhyst från sin träningslägenhet i Rågsved på grund av en sju dagar försenad hyresbetalning. Blir mycket chockad och tror knappt att det är sant.

Hamnar på gatan och erbjuds att bo på härbärke. Då Pierre varit drogfri i flera år vill han inte bo på härbärke där han tror att risken för återfall är stor då många aktiva missbrukare och mycket droger finns där. De två sista veckorna i maj spenderar Pierre sina sista pengar på hotell. Den första veckan på hotellet vid Vanadisbadet i Vanadislund och den andra veckan på hotell Connect i Älvsjö. Situationen känns stressande men då Pierre sov ut förut vet han att det är ett alternativ.

Juni

Köper en sovsäck och sover huvudsakligen vid Norra Bantorget. När det regnar uppehåller han sig vid en stånd där trampavsats vid St Peterskyrkan. Platsen väjer Pierre då det regnar under de flesta av dagens timmar vilket känns tryggt.

Juli

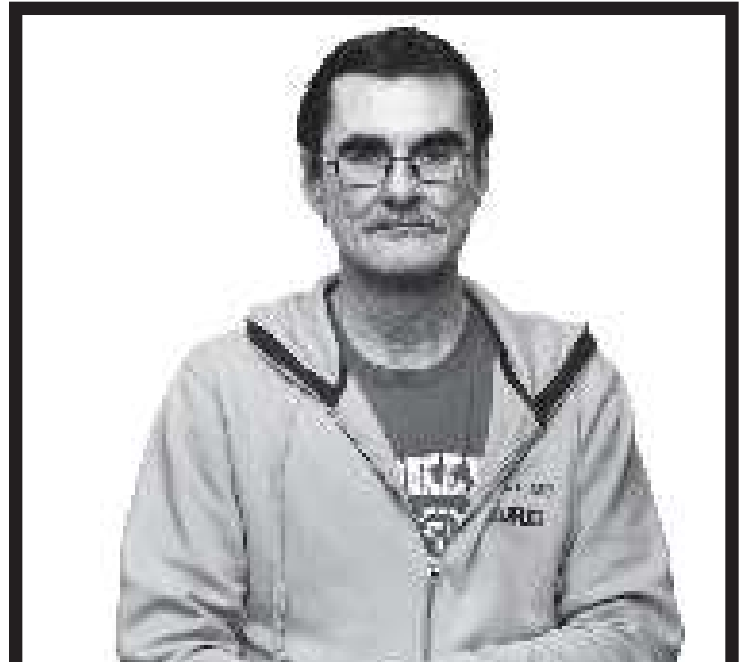
Fortsätter att sova vid Norra Bantorget. Får i cirka två veckor bo hos sin dotter på Ekerö vilket inte känns som en bra lösning och han föredrar att fortsätta sova ute.

Augusti-Oktober

Fortsätter att sova ute. Bor en natt på härbärgat Hammarby Backe vid Gullmarsplan i slutet av augusti. En hemsk upplevelse. Det är smutsigt, han får sova på en madrass på golvet och det känns som att övernatta i en "fyllecell". Återgår till att sova vid Norra Bantorget. Börjar bli kallare och jobbigare.

November-December

Flyttar in hos en vän vars träningslägenhet övergått till förstahandskontrakt i Farsta. (Man får inte ha folk som övernattar när man innehar en träningslägenhet). Detta fungerar bra för Pierre eftersom han inte vill att risken finns att vara i vägen och belasta någon annan. Börjar aktivt söka efter annat boende.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

EFTER EN MÅNGÅRIG utlandsvistelse återvänder Nina till Sverige med avsikten att bo och börja arbeta. Nina upplever att det Sverige hon kommer tillbaka till är inte det land hon lämnade och hon får en chock över hur saker har förändrats. Hon flyttar in hos sin mamma i Hägersten. Tanken är att det ska vara en temporär lösning. Nina träffar en man som bor en bit bort, också i Hägersten, som hon flyttar ihop med. Relationen är destruktiv och Nina dricker och utvecklar alkoholism. När det är stormigt flyttar Nina mellan sin mamma och mannen och när hennes mamma dör får Nina hyra ett rum av mammans man.

Nina lyckas bryta upp från sin destruktiva relation och under en kort period på cirka två veckor, bor hon på Bandhagshemmet, i Bandhagen, ett boende där nolltolerans råder vilket Nina varken är motiverad till eller kän-

ner hon vill ställa upp på. Hon återgår till att hyra rummet hos sin mammas make men han vräker henne.

Flyttar hösten 2014 in på Bostället, Stadsmissionens boende på Högbergsgatan. Bor på Bostället i tre månader men mår psykiskt dåligt, ett tillstånd Bostället inte känner att de kan hantera.

Flyttar januari 2015 in på Hvilan, på Ingemarsgatan 9, ett akut- och planeringsboende för hemlösa kvinnor med bemanning dygnet runt. Här fungerar det bra och trots att boendet tillåter missbruk lyckas Nina sluta dricka. Här bor Nina i fem månader.

Flyttar Juni 2015 in i ett stödboende i Västertorp. Här bor Nina nu i väntan på en träningslägenhet. Hon trivs men boendet är osäkert och kontraktet bygger på att hon garanteras boende två veckor i stöten förutsatt att hon "sköter sig".

Johan, 52 år

EFTER ATT i drygt sju år bott på lågtröskelboende, senast cirka fyra år i Västberga, tycker socialtjänsten att Johan ska "flytta upp" till ett drogfritt boende då han under så många år bott på lågtröskelboende.

I juni 2014 är Johan på infomöte på ett drogfritt boende i Fruängen och får ungefär en månad på sig att bli drogfri för att kunna flytta in. Det klarar han inte och får förlängt boende på Västberga i två veckor och tvingas sedan flytta ut.

Hamnar då på gatan men flyttar ganska snabbt in hos en bekant på Katarina Bangata där han får bo temporärt. Det fungerar rätt bra och Johan bor hos sin vän i drygt sex månader, fram till februari 2015, men hamnar sedan på gatan igen.

Hamnar en kortare tid, cirka en vecka, på ett drogfritt boende i Fruängen fram till februari 2015, men hamnar sedan på gatan igen. Planerar att återuppta kontakten med socialtjänsten för att få bo på ett lågtröskelboende igen.

bekant i Rågsved. Denna tid är jobbig eftersom han, trots lågtröskelboende under flera år, ändå haft tak över huvudet och kunnat ha en någorlunda fungerande vardag. Johan är ovan vid hemlösheten.

Flyttar sedan in hos en kompis i Stadshagen hos vilken han får bo sporadiskt i ungefär tre månader. De nätter han inte sover där spenderas i trappuppgången eller hos andra bekanta.

I maj 2015 flyttar Johan ut från kompiserna i Stadshagen. Då upplever han att problemen "börjar på riktigt". Har sedan dess levt på gatan men bor ibland hos bekanta, till exempel när det varit riktigt kallt.

Johan har i tolv år haft ett förråd vid Sveaplan där han förvarar sina tillhörigheter. "Mina saker är alltid där", säger han. Planerar att återuppta kontakten med socialtjänsten för att få bo på ett lågtröskelboende igen.

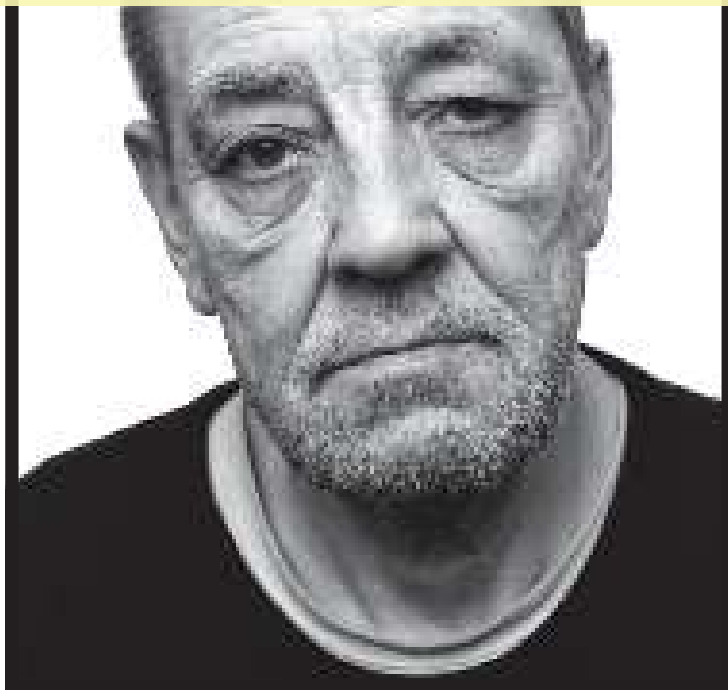

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

I TVÅ ÅR bodde Stikkan inneboende och hyrde ett rum i en villa i Täby. Men situationen med värdinnan och en annan av de inneboende gjorde att Stikkan mädde dåligt, det blev ohållbart och Stikkan valde att flytta. Han värderar sin frihet.

Sedan november 2014 har Stikkan lagt om dygnet och slumrar på pendeltåg och nattbussar om nätterna och sover på Stadsmissionens dagverksamhet på Fleminggatan på förmiddagarna.

Sömnen är det viktigaste som hemlös och värmen kostar pengar, säger Stikkan som inte vill ligga ute och sova eftersom det är för otryggt. Han väljer bort härbärgen av samma skäl och många institutionsboenden har regler och krav som inte många människor kan leva upp till, menar Stikkan.

En dag i Stikkans liv ser ut så här: **Klockan 7-9:** Säljer Situation Sthlm vid Kungsträdgården.

Klockan 9-10 – 13-14: Sover på Stadsmissionens dagverksamhet,

Fleminggatan.

Klockan 14-15: Går till Situation Sthlm på Timmermansgatan 38 och köper tidningar.

Klockan 15-18: Säljer Situation Sthlm.

Klockan 18-01: Äter middag och umgås med vänner på Centralen, åker pendeltåg till Södertälje och slumrar.

Klockan 01-05: Pendeltågen har slutat gå, åker nattbuss Södertälje – Centralen – Uppsala.

Klockan 05-07: Äter frukost och gör sig redo för att sälja tidningen.

Cirka två gånger per månad åker Stikkan på kryssning till Tallinn, vilket tar 44 timmar. Det betyder två nätter i egen hytt för 280 kronor och att få sova ut ordentligt.

Ibland bryts rutinerna och Stikkan åker pendeltåg och slumrar även på dagen.

Drömmen är en egen liten etta. Viktigast är att ha en dörr att stänga och att kunna vara sig själv. 📍

KRÖNIKA

ULF STOLT

2000 HARRIET AND

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

Jag har sedan dess aldrig kunna släppa tanken på hur ens tillvaro ska benämnas sig för att man en dag ska finna sig ställd inför det faktum att det nu är dags att gå till affären för att – under samma expedition – behöva införskaffa just dessa tre produkter, att det kan komma en tidpunkt i livet då det är detta sortimentet kräver.

Ungefär just då ringde telefonen. Jag tryckte lur upp på tredje signalen.

RÖSTEN I ANDRA änden artig och välartikulerad, noggrann med uttalet, vänlig. Hon presenterade sig – jag hörde på röstens timbre och språkdräkt att den tillhörde en äldre dam – med sitt namn, jag la vid första anföring inte särskilt märke till det, och berättade att hon nyss köpt tidningen utanför NK och nu kommit hem och börjat läsa den men ganska snart råkat haka upp sig

Hon sa direkt att det var en synnerlig bagatell i sammanhanget – hon hade ju just köpt tidningen av en hemlös människa – men att hon ändå tyckte att det kanske var på sin plats att ringa och i all välmening påtala för tjänstgörande redaktör att uppgiften i sig dessvärre var inkorrekt.

Jag började nu dra mig till minnes med vilket namn damen i fråga presenterat sig när jag lyft luren, jag googlade – medan

orkar eller har lust att arbeta med skadespelari. För att hon inte känner den där dragningen till det längre och för att "hon inte känner nan som nauer på och skadespelar längre, jag har inga kollegor kvar som håller på i dag".

Vi talade om ålderdomen, dess oundviklighet. Hon sa att hon skattade sig lycklig som ändå skulle kunna jobba om hon bara ville det.

Jag frågade henne – jag råkade komma på detta mitt under samtalet – om hon visste att hon är besjungen av Joakim

**DE LITE SÖMNIGA PIANOACKORDEN
EKADE NU I STÄLLET VÄRLDSKRIG OCH
INGMAR BERGMAN OCH BRÖSTVÅRTOR I
SVARTVITT OCH SJUOTTIOTAL OCH JÖRN
DONNERS UTSPILLDA GROGGAR.**

ANDERSSON

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

jag upprepade att non var besjungen av Joakim Thåström i låten "Sønder Boulevard" och citerade henne stroferna ur sista versen där hennes namn nämns: "På nätterna här har de affischerat hela byn/två tusen Harriet Andersson som ler mot mig i smyg/ hon säger: 'du, jag vet ett ställe där man kan va privat/du, jag vet ett ställe som de gömt men sen glömt kvar/ det blir bara du och jag'..."

Hon var tyst någon sekund i luren.

- Va, har den vackre mannen sjungit om mig? Det har ingen sagt till mig, det har jag aldrig hört talas om. Är det sant?

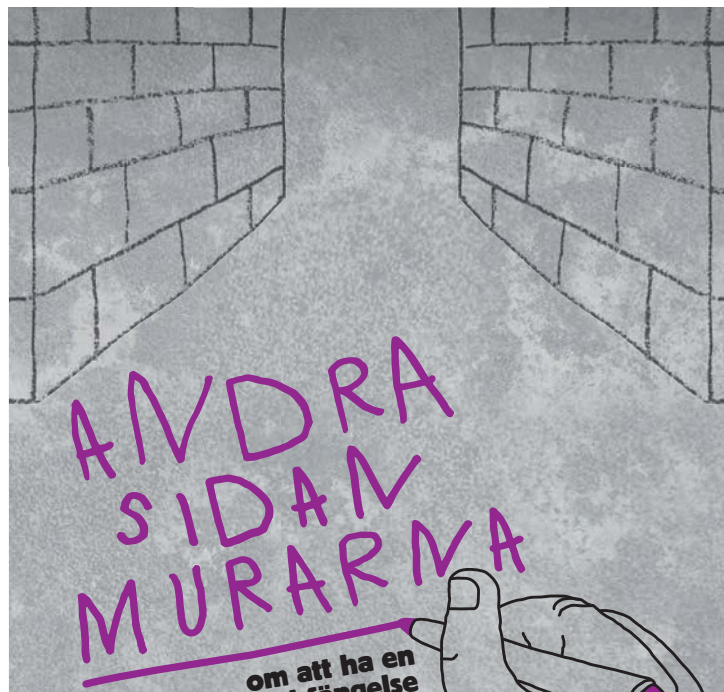
jag klarar mig så bra utan allt det där". Men hon skulle nu se om något barnbarn eller någon yngre person ur vänkretsen kunde komma förbi och spela upp låten för henne.

Hon skrattade. Tackade för att jag berättat för henne om låten och "deklamerat de fina orden så omsorgsfullt" för henne.

Vi la på.

Jag tassade iväg bortåt Spotify, satte på mig lurarna och tryckte play. Och de där inledande, lite sömniga pianoackorden ekade nu i stället världskrig och Ingmar Bergman och bröstvårter i svartvitt och sjuttioal och Jörn Donners utspillda groggar.

Och något från Vesterbro. ☺

Remove Watermark Now

Folktandvården finns till för alla människor i alla åldrar

Hos oss får du inte bara den bästa allmän- och specialisttandvården, eller den bästa medicinska tandvården när du har behov. Du får också förebyggande tandvård. I mer än 75 år har vi hjälpt svenska folket att få en bättre munhälsa.

Välkommen att läsa mer och boka tid!
www.folktandvardenstockholm.se

Folktandvården

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

Situation Sthlms försäljare Susanne Jansson har inget emot att åka pendeltåg. Tvärtom. Därför har hon valt försäljningsplatser längs pendeltåglinjerna. Hon tar med oss till en av dem: Huddinge centrum.

BERÄTTAT FÖR **MARIA HAGSTRÖM** FOTO **MARTINA HOLMBERG**

MIN PLATS

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

Jag bor i Sorunda och säljer Situation Sthlm i Huddinge Södertälje och i Huddinge och i Huddinge. Det är ju ett bra ställe att bo på. Jag har valt försäljningsplatser lite utanför stan för att jag vill prova hur det går att sälja på olika ställen. Alla mina ställen går bra och jag varierar mellan dem. Det här är min nyaste vikarieplats, utanför Coop i Huddinge centrum. Det är ett trevligt centrum med många människor. Jag får snabbt stamkunder och de är jättetrevliga, pratar med mig och frågar hur det går med försäljningen.

Jag och min man Vargen brukar kolla på speedway här i Huddinge också. Han är

väldigt intresserad av speedway och racing. Jag brukar åka med och kolla på tävlingar. Han brukar åka med till så kryddigt som han kan. Jag har varit på ar och jag har varit på tryck. Det är när min favoritörkester Martinez spelar. Tyvärr dansar inte min man så ofta eftersom han har fyra skruvar i knät.

Innan jag träffade honom sag mitt liv ror-färligt ut. Jag har haft killar som har utnyttjat mig. Och jag har druckit mycket, jag är nästan alkoholist. Men nu dricker jag inte längre, förutom när jag åker på kryssning. Sen jag hittade min man Vargen blev livet bättre. Han sålde redan Situation Sthlm, så det var så jag kom i kontakt med tidningen för ungefär fyra år sen. Jag tycker att det är roligt att sälja och skulle vilja hälsa till alla mina fina kunder, nya och gamla. ☺

MINA DRÖMMAR

STRIDSPILOT

NÄR JAG VAR liten grabb drömde jag om att bli stridspilot precis som min far. Min pappa var flygare.

Under andra världskriget hade Situation Sthlms-försäljaren Jussi Lehtons pappa flugit för Storbritannien, de allierade, och under hela uppväxten var pappan ofta ute på stridsuppdrag. Jussi kan inte komma ihåg att han var orolig, han kommer mest ihåg att han tyckte att det var skönt när pappan var borta, då slapp han stryka.

– När pappa kom hem frågade han alltid om jag hade gjort något fel och sen fick jag niska med militärhälsat

Pappan brukade ta med sig sonen i flygplanet ibland. En gång skulle de ha en liten "föreställning" för kumerna, i närheten av Tammerfors.

det blev 100-3 000 personer på den platsen. Pappa gjorde loop i luften och jag pissade i

– Jag gjorde det, för att farull.

hans skolkomp brukar vara placerad i strid. Nu luckan tonade och två pojkar fick precis plats. Ingen tyckte att de var där

och planet lyfte för att åka till en stridsövning.

– Det var spännande. Men när vi kom upp i luften, jag lovar dig, då blev det riktigt kallt. När vi landade blev förstås pappa arg och skickade hem oss med första tåg.

Varför ville du bli stridspilot?

– Min pappa ville att jag skulle gå i hans fotspår. Det var nog egentligen mer hans dröm än min dröm. Det var hans krav på mig och min framtid. Men det blev inte så. Jag har ADHD, så när jag gick i skolan hade jag lite problem. Min pappa visste om det och accepterade att jag aldrig skulle bli pilot.

Hur blev det i stället?

– Jag gick till sjöss.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

HANS DRÖM ÄN MIN DRÖM. DET VAR HANS KRAV PÅ MIG OCH MIN

FRAMTID.

NÄR JUSSI LEHTONEN var 16 år reste han till Helsingfors och anslöt sig till det så kallade "uppropet". Vid hamnen var köerna långa med människor som alla hoppades på att få ett jobb som sjöman. Man efter man hoppade på en båt som behövde folk. I några år jobbade han sedan på en oljetanker och gastanker i Svarta havet och åkte till bland annat Kenya, Tanzania, Senegal och Marocko.

– Men man hann inte se så mycket i land och jag tog nästan alltid vakten. Jag stannade och höll vakt på båten för att tjäna lite extra pengar.

När det var krig mellan Egypten

och Israel stängdes Suezkanalen, som i vanliga fall gjorde det möjligt för fartyg att färdas mellan Europa och Asien. I stället fick de ta omvägen runt hela Afrika.

Det var första gången jag rundade Godahoppsudden, vid sydspetsen.

Det måste ha varit häftigt?

– Det var inte så roligt. Jag jobbade på däck och var tvungen att slå bort is så att båten inte skulle sjunka. Det var kallt när vi kom ner mot Sydpolen och det åkte upp vatten på däck som snabbt frös till is. Oj oj, vilket hårt jobb.

På fritiden brukade han läsa

var "tipp-topp och hygieniskt".
– Men det gungade som bara helvete. Första gången jag åkte över Discayaabukten mätte jag inge vidare. Min kompis sa: ät banan, det hjälper. Men jag bara spydde. Jag har inte ätit banan sedan dess.

Trots att Jussi Lehtonen inte blev stridspilot har han flugit många gånger ändå. Hans bror gick i pappas fotspår och bröderna har många gånger flugit tillsammans till Alta och Trondheim i Norge.

– Där finns bästa fisket. Jag brukade fiska här i Stockholm också, när jag hade en båt i Vinterviken. Det var några år sen och jag bodde på båten. Men jag vill inte ha båt igen, orkar inte. Jag fyller snart 70 år.

TEXT MARIA HAGSTRÖM
FOTO MAGNUS SANDBERG

/// Jag var i Kuba i tre månader för 14-15 år sen. Härligt, intressant land, och jag träffade en kvinna från Dominikanska republiken. Vår son fyller 14 år i maj. Om jag får ihop till biljetterna åker jag dit då.

/// I närheten av Tammerfors, mitt i Finland, finns en liten ö där jag har en stuga med egen vik. När min far dog på åttiotalet köpte jag loss den. Det går inte att vara där på vintern, men nu vill jag dit igen.

/// Snart ska jag i alla fall åka till Helsingfors med en kryssning där man kan gå i land några timmar. Hälsa på min brorsa och kanske hinner han köra mig till min dotter 50 km bort. Där har jag barnbarn.

MED EGNA ORD

KORT SAGT & POESI

Brinner upp och ner

● Ljuset brinner ner, vi brinner upp, kanske av lycklig kärlek, kanske av något annat som tänt vår eld. Själv springer jag runt som en skällad råtta, och är man skällad kan man inte brinna upp eller ner, man är blöt av det heta vattnet.

På gott och ont, mest ont, fast är man blöt kan man inte brinna upp, inte ner. Men allt som inte dödar en lämnar ändå ett ärr. Ärren gör ont även fast de läkt.

Lycklig kärlek är något annat, den stärker.

Likt förbannat brinner vi båda upp medan ljuset brinner ner.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

● Vet du något som är snabbare än ljuset?
Nej.
Tanken.

DAGGE

Sara

● Nu står vi på kajen. Pip och Stjärnöga vänder tillbaka för att hämta Sara som står vinkande vid kajen.

De tre sätter segel och vinden viskar farväl. Jag följer er ut så seglen fylls. Sedan får aftonvinden följa er med full vind i seglen över haven. Farväl med er ropar vi med våra hjärtan fulla av sorg och glädje över att ni nu seglar tillsammans över haven. Vinden viskar, se där ser ni masterna vid horisonten, försvinna ut i fjärran hav.

MARGARETA HELLSTENIERHOLT

Vägarna som tagit mig hit

● "Backar upp- och nerför är omväxling", skrek han som satt på min axel i mitt öra. Jag skrattade åt äventyraren i mitt öra, kastade huvudet bakåt och skrek "de raka vägarna är krokiga, motorvägar går snabbt att ta sig fram på men de är svåra".

Det har varit svårt att hitta en avfart när man märker att man är på väg åt fel håll. Det är på grusvägar med massor av sidospår, på stigar med stickspår jag ska gå. Min cykel funkade, mina ben tål att springas på, här kan jag inte stå och se livet vinka till mig, asgarva och sätta upp fingret.

Visste man inte att livet gått förlorat innan så är just det ett bevis på att man inte kunnat bygga vägar, broar, inga ens kunnat framman ut de finns.

Karta och kompass är onödigt, det är inte vägen som tar dig till målet

mina olika val av ha

och inte

högaste med

Don

DAGGE

jag klivit av på.

Kartan över de vilsna vägarna har många berättat om och oftast om

det som blev konsekvensen av att ändå hoppa i gytjtjan med de nya kläderna när mamma skrek "sluta, sluta, sluta." Hon blev så trött, till slut att hon inte orkade skrika mer, men ändå köpte hon nya kläder och mer tvättmedel.

Om jag har något att tillföra de unga som står förvirrade i ett hörn med ögon som fladdrar likt deras hår, de vet vart de är på väg någonstans.

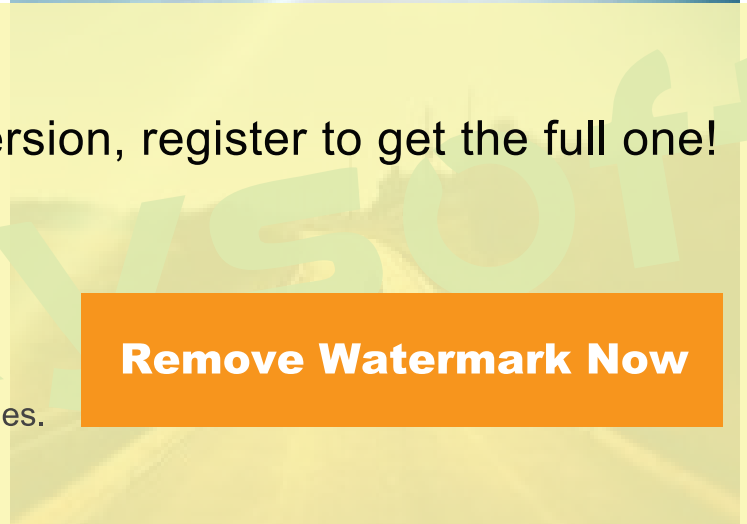
Till ett bårhus, horhus, fångelse eller bli världsvan i upper class.

Det sistnämnda beror på att livet inte sprang i från dem, de var målmedvetna och sprang före och bestämde riktning. Den lättaste vägen slutar alltid med att man förstår att den är den svåraste. Vägen tillbaka är längre än vägen man hunnit gå.

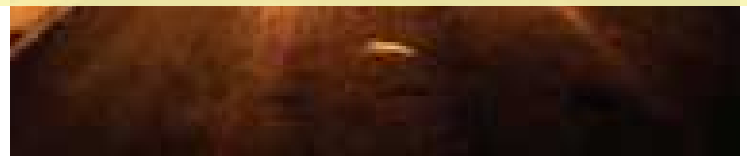
På en motorväg går det fort, man hinner inte se något utanför fönstret, inte om någon vinkar till en, inga soluppgångar, inga solnedgångar eller

NIKODON/PIRELLA GÖTTSCHE LOWE

Remove Watermark Now

avfarter, och det går fort att komma ner i gytjtjan igen. Det är lättare att ta sig upp till toppen av all skit än det är att ta sig ner igen när vet att det inte finns mycket kvar av något utom just all skit man står i.

Rulltrappor upp och ner, en del med ansiktet före så jag är rädd för livet och man får ärr av det som inte dödar en. Tröttheten gör sig gällande, det vore konstigt om det inte vore så. Önskar slutet kan bli gott, att det finns någon som jag har kunnat hjälpa så att han eller hon slipper få skjuts uppför backen av skit och en knuff nerför när man nått toppen av det lägsta.

Det är inte alla som orkar att kravla

sig upp ur skiten för att sen få veta att man luktar skit fast man både tvålät och tvagat sig.

Även om vi är halta och lytta av livet så går våra steg framåt, tills någon lyckas hugga fötterna av oss. Det är lättare att skydda sig från det än hur illa skit luktar och mamma har slutat att tvätta ens kläder. Jag stod där utan tvättmaskin, utan tvättmedel. Vad gör man då? Letar fram ett tvättbräde och lånar lite såpa av grannen och ställer sig i en bäck där det är rent vatten och gör som mormors mamma gjorde.

Tvättar sin egen byk. Men ibland hjälper inte ens tvättmedel.

JACK SATANIOS

Fragment av svalt ljus

● Ljuset som sipprar in mellan de fastspikade fönsterbrädorna som täcker fönstret är kallt.

Det är kallt nu...

I varje cell finns en bubbla, där inuti lever en människa med brädor fastspikade över fönstren. Jag längtar tillbaka till det varma fotografiska ljuset som fyllde världens ljusstrålar, där rosorna slog ut när man minst anade och vi dansade genom parkerna. Cellbubblorna stöter mot varandra, stöter bort varandra, likt magneter vända åt fel håll.

Jag håller andan när de går förbi...

Fragmentariska ord dunkar mot min tinning. Jag känner inte längre för mig. Sanningens ord för mig. Men jag vill inte, härnar ingen. Det varma fotografiska ljuset tycker jag

mig känna, dunka långt där nere under marken. Men ovanför mig ser jag en himmel fylld av en kall elektronisk sifferlabyrinth, där ljuset hinner förlora sin glöd på vägen ner till mina pupillers hinna...

En dag, ett liv, ett ljus, en ny tid. Tar

du mina händer och bryter barriären som de som tror sig veta sanningarnas sanning byggt upp framför mig – då kanske vi tillsammans kan få se en stjärna falla. Eller en ros trycka sig igenom betongen, genom stenbrickorna, för att känna sina första strålar

av ljus fylla bladen med glöd.

Längtan till den dag då moder jord är min enda Gud och skapare är stor, och då rosorna slår ut när man minst anar...

En dag, ett liv, ett ljus, en ny tid.

EMMA SÖDERBÄCK

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

► SEDEN ONLINE NU!

Tjuvheder

► SEDEN ONLINE NU!

Victoria

► SEDEN ONLINE NU!

Taxi Teheran

► PREMIÄR ONLINE 16 APRIL!

Carol

Klicka in på TriArt.se för garanterat bra film. Din filmvän på nätet.

MED EGNA ORD

Döm aldrig hunden efter håret

● Tro det eller ej men jag håller mig till sanningen. Det kom två vakter när jag satt och sålde Situation Sthlm. "Hej", sa de. "Hej" sa jag. "Ni kanske vill köpa en tidning av mig?" "Vi får väl se", sa den kvinnliga vakten och de gick in i Pressbyrån.

När de sedermera kom ut så

fick jag 60 kronor och skulle precis lämna över tidningen till den kvinnliga vakten. Då sa hon "den har jag redan". Men

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Det har jag nämnt några gånger att jag sålde tidningen till blinda personer. Det har väl alltid någon som kan läsa högt för dem).

Gamla uteliggare som jag lärde känna under min uteliggareperiod hälsar jag på och snackar med på samma sätt som förut, fast vi umgås inte på samma sätt som då. Men de ser på mig att det går att ta sig från skiten när jag berättar om vad jag varit med om.

Så ge aldrig upp, det är bara att stålsätta sig utav bara fan så kan man fixa det.

DAGGE

Dagarna går

● Dagarna går en efter en. Aldrig jag fäller en tår, bara går och går. Tiden den läker alla sår. Lite kärlek jag får.

KERSTI

Vad man hinner på tre dagar

● Jag ska åka upp till Ramundberget i Funäsfjällens vackra värld. Har hyrt en stuga där och stannar bara två nätter. Det är juli 2015 och jag tar bussen dit. Färden går utan incidenter och jag kommer fram vid fyra på eftermiddagen.

I dag ska jag installera mig och i morgon blir det vandring på kalfjället, så det blir till att gå och lägga sig tidigt. Vaknar vid åttatiden och tittar ut genom fönstret. Vindstilla, dimma men inget regn och temperaturen är nio grader. Går in på hotellet och äter

frukost och gör ett par smörgåsar och kaffe som matsäck. Klockan är tio och jag påbörjar min promenad uppför.

Vilka djur kan man stöta på här då?

och småtaglar som bland annat lodhake och talgoxe. När jag väl kommer till kalfjället är det så skönt att man inte behöver gå, alltså tyst, in i skogen. Jag ser en björns spår och en miljö i synfältet. Det är en liten björns spår och en miljö i synfältet. Det är en liten björns spår och en miljö i synfältet.

Det är en liten björns spår och en miljö i synfältet. Det är en liten björns spår och en miljö i synfältet. Det är en liten björns spår och en miljö i synfältet.

öppen endast sommardag, trettio mil maskingjord spår vintertid och alla liftar och nedfarter. Jag har tur med vädret, det blev som väntat på prognosen, annars kan det nog bli

L. BLOMQUIST

Remove Watermark Now

Köparna jag träffar på

● Jag står oftast i Farsta och säljer tidningen och vill gärna uttrycka min tacksamhet till alla som köper en tidning och står upp för oss hemlösa. Dom köper tidningen både för att stödja oss hemlösa och för att dom tycker att tidningen är mycket bra.

Jag vill tacka alla köpare som inhandlar en tidning för det betyder så mycket, speciellt denna årstid när det är kallt ute och man blir varm i kroppen för varje tidning som man säljer.

Jag vill framför allt tacka en underbar och kärleksfull människa som köpt tidningen av mig i cirka fyra månader. Denna fantastiska människa är en kvinna som sitter i rullstol och jag träffar henne nästan varje vecka och hon stannar alltid och pratar en stund

INVARD OCH TERTSE

och det uppskattar jag verkligen.

Fredagen den femte februari stannade hon och pratade som vanligt och frågade hur det gick med försäljningen. "Inte så bra sa jag", för så var det. Vi pratade klart och önskade varandra en trevlig helg. Hon gav sig hemåt, trodde jag, men hon kom

tillbaka efter en kvart och hade köpt en bukettt inslagna blommor.

Jag kramade om henne och vi skiljdes åt, men när jag kom hem till mitt ex och öppnade de inslagna blommorna så hade hon stuckit ner ett kort i buketten där hon skrivit "köp något gott till helgen" och skickat med 100 kronor i kortet, fast hon redan köpt tidningen.

Det är sådant som gör det lättare att stå ute i kylan och sälja tidningen när dessa fantastiska människor kommer och köper en tidning eller bara pratar en stund.

Tack alla köpare i Farsta och ett extra tack till kvinnan i rullstol och till Situation Sthlm för att ni finns.

TOMAS

L BQ

FÖRETAGSPRENUMERATION

Med en företagsprenumeration hjälper du och ditt företag till att göra Stockholm till en bättre stad för oss alla att bo i. Vill ni också företagsprenumerera på Situation Sthlm och synas med er logotyp på denna sida? Kontakta oss:

Herman Sundgren (herman@situationsthlm.se), tel: 08-545 953 94

brunnberg&forshed
B ARKITEKTKONTOR AB

Flinks JÄRN

Folkhem

BTH BYGG

Abaton
PRODUKTION AB

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

BJÖRN AXÉN

ADVOKATFIRMAN ÅBERG & CO

frank ADVOKATBYRÅ

ASSA ABLOY

STIFTELSEN OSCAR HIRSCHS MINNE

LJUNG & SJÖBERG
PROACTIVE DRUG MANAGEMENT

NF måleri ab

HMXW arkitekter

SIEMENS

JÖRGENSENS RÖR AB

OCCAM ASSOCIATES

SHIS Bostäder

HUMLEGÅRDEN

SH:PENSION

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

INDUSTRI VÄRDEN

Mgruppen
SVENSKA MANAGEMENTGRUPPEN

inResonance
Always in Tune

KUNGSLEDEN

MÖTEN & UPPLIVELSER
Skåvsjöholm

insight
SOLUTIONS

MIKAs
Etabl. 1986
STOCKHOLM

prima
gruppen

Sandart&Partners

investor

moderaterna

Development

SAHRA

SMÅA
SMÅFÖRETAGARNAS A-KASSA

iiiriiiis
utvecklingscenter

MOTIVATION SERVICE

MÖTESPLATSEN.se
Hitta kärleken på nätet

SBAB!

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

"Låga odds på en jazzgrammis för *Parachute*"

Magnus Öström
Parachute

★★★★ Det har gått åtta år sedan jazzpianisten Esbjörn Svensson

PRESSENLO

DET BÖRJADE I TYSKLAND

SEVERUS TENENBAUM

Garmarna återuppstår

TROTS ATT DET har gått 15 år sedan senaste skivsläppet har Garmarna aldrig varit nedlagt. Möjligen har bandet, enligt dem själva, legat på is eller varit försänkt i dvala.

– Vi gjorde en spelning i Tyskland för några år sen som var otroligt rolig och efter det bestämde vi oss att vi skulle dra i gång det. Sen fick vi ett kontrakt förslag från ett skivbolag, berättar Stefan Brisland-Ferner som spelar bland annat fiol och saxofon.

Nytt album? Det ska komma nästa höst. Det är en historia om Emma Härdelin som hjälper till med sången. Joakim Thorsén som är medlem i bandet. – Jag spelar fiol men Magnus Öström har varit med på skivan och det har varit mycket på skivan så det kändes

Det har hänt en del med Garmarna sedan 2001 års *Hildegard von Bingen* och Stefan Brisland-Ferner, en av bandets tre inflyttade Stockholmare, är nöjd med utvecklingen.

– Vi har säkert gamla lyssnare som är besvikna men vi har på allvar fått till nyskriven svensk text till en folkrock- eller folkpop-platta. För första gången har Emma Härdelin skrivit mycket av texterna och hon har verkligen hittat ett språk och en känsla. Jag vet att hon har haft en relation som inte har skapat så mycket söt lyrik om man säger så.

När inspelningarna började i Stefan Brisland-Ferners studio vid Fridhemsplan fanns det låtar i överflöd, men efter ett gemensamt beslut om inriktning och fokus plockades till slut tio stycken ut till 6.

– Det känns fantastiskt. Skivans speltid är 40 minuter men den känns oerhört mycket kortare. Då måste det vara bra.

DAVID BOGERIUS

omkom i en dykolycka. För barn-
domsvännen och musikerkollegan
Magnus Öström har musiken varit ett
stort hjälpmedel, en fallskräm – där av
slog han sig själv.

Sedan har han arvet från hyl-
lade Esbjörn Svenssons Trio vidare.
Magnus Öström har varit medlem i
Parachute sedan 2001.

En stor jazzkom-
petens kan sägas
som en upplevelse för lyssnaren,
men spelglädjen är påtaglig. Det som
levereras kan beskrivas mer som
"totalmusik" än en uppvisning i ekvi-

libri
Öström
rytmko
virve
slags
inte skadat, men det blir hur som
helst låga odds på en jazzgrammis för
Parachute.

DAVID BOGERIUS

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

MUSIK

Maria Andersson Lundell

Succession

★★★★ Efter nästan 20 år i Sahara Hotnights, ett av Sveriges mest inflytelserika band, står Maria Andersson Lundell nu på egna ben. *Succession*, vilket betyder "arvföljd", handlar om just arv.

Om det som kommer efter, det man axlar, men också om det arv man har med sig och hur det påverkar. Det är en fin debutskiva som tagit henne fem år att färdigställa. *Succession* är otroligt genomarbetad pop med mjuka synthar, svävande blås och nedtonad, nästan dimmig sång. Musiken är hudnära och direkt, utan poser eller tom attityd. Det suggestiva avslutningsspåret "The Girl who Loved Islands" är en av årets, tveklöst, bästa poplåtar.

ALEXANDRA SUNDQVIST

Sofia Jannok

ORDA – This Is My Land

★★★★ För varje skiva blir den samiska artisten Sofia Jannok allt tydligare i sin kritik mot hur staten behandlar urfolk och minoriteter. På nya skivan *ORDA – This Is My Land* har hon vässat den ytterligare. Singeln "Snölejoninna" är en omisskännlig känga mot makten. Hon sjunger, nästan rappar: "Antirasist my ass, när du inte ser från vem du snott all din cash". Titelspåret "This is my land" är en popballad om inkludering och om att läka sår som kan vara djupa som bergskedjor. En av de bästa låtarna på skivan är "We are still here". På *ORDA – This Is My Land* ger sig Sofia Jannok ännu längre ut på de elektroniska musik-vidderna. Det är ett mycket lyckat vägval.

ALEXANDRA SUNDQVIST

Dolores Haze

The Haze Is Forever

★★★ Dolores Haze har redan kramats sönder av svts: Per Sinding-Larsen och är bokade att vara förband åt självaste Iggy Pop på Cirkus 4 maj.

De fyra stockholmstjejerna i Dolores Haze har det mesta i attityd och stil och Daniel Eskils video till detta singelsläpp är utmärkt, men lyckligtvis finns det en handfull bättre låtar på fjolårets åttalåtars-ep med samma namn. Även om speltiden bara är lite mer än två skramlande minuter hade det behövts en tydligare refräng. I alla fall om bandet har högre och långsiktigare ambitioner än att bli hajpat i Nöjesguiden.

DAVID BOGERIUS

VARIATION PÅ GALLRET

MAGNUS SKOGLÖF

Paul Svensson
grillar grönt

GRILLSÅSONGEN NÄRMAR SIG med stora steg och Paul Svensson, kock på Fotografiska och i TV-rutan, vill se lite variation på gallret. I hans nya bok *Grilla Vego* är grönsakerna betydligt mer än en sallad eller ett tillbehör.

– Tanken var att hitta en vinkling som tangerar alla andra grillböcker fast den fokuserar på det gröna och kan ge tillräckligt med inspiration för dem som inte väntar men även för dem som gör det. Det är förvånande vad jag vet, inte har jag någonsin sån bok tidigare med grönsaker som huvudsak. Paul Svensson är en kock som älskar att grilla och salvia är en av hans favoriter. Men det är inte bara grönsakerna som är intressanta. Det är mycket mer knippt med grönsaker än kött och fisk. Det sker nästan inget på sommaren och fisken är katastrof. Det är ett märkligt fenomen att det kan vara så dåligt anpassat efter säsongen.

Samtidigt har vegetariska rätter blivit ett allt mer efterfrågat alternativ såväl på restaurangen som i mataffären.

– Grönsakerna har fått en högre status i måltidssammanhang. Blickfånget har börjat flytta sig mot att det är spännande att utforska grönsaker och att det inte bara är nåt som ska kombineras med fisk. Det finns enorma variationsmöjligheter.

Intresset för grön mathållning väcktes redan som barn när Paul Svensson plockade majs, potatis och jordgubbar i Helsingborg. På Fotografiskas prisade restaurang skapar han maträtter som utgår från en växt i sin bästa säsong.

– Syftet är att lyfta grönsaken till en himmelsk nivå.

DAVID BOGERIUS

"När åsneprinsen gör comeback i samband med en hårdrockskonsert är gestaltningen åter briljant"

Caroline Hainer
Åsneprinsen

★★★ Det börjar oerhört underhållande med klass 4B:s juleevangelium i Hagsåtraskolans aula. Caroline Hainers inspiration lyser igenom i snudd på varenda rad och det är lätt att tro

att det är en skolekstra som har stått på en lika stor läsoplevelse. Dessvärre fastnar berättelsen i en plan av vanliga berättelser. När åsneprinsen gör comeback i samband med en hårdrockskonsert är gestaltningen åter briljant. Caroline Hainer lyckas bättre

trots det ständiga analyserandet är det svårt att få en tydlig bild av Jim. Även om det framgår att hans plats i åttiotalets skolgårdshierarki är oklar undanhålls läsarna en trovärdig förklaring till uppkomsten

BÖCKER

Gunnar Broberg
Nattens historia – Nordiskt mörker och ljus under tusen år

★★★ \$ Det som började som ett forskningsprojekt vid Lunds Universitet har nu blivit ett praktverk på 376 faktsäckade sidor och en gigantisk källförteckning.

Med avstamp i medeltiden levererar idéhistorikern Gunnar Broberg en entusiastisk och kronologisk framställning om mörkrets timmar. Som läsare översköjs man av en imponerande informationsmängd som kan bli något övermäktigt i för stora doser.

PRIVAT

LOUISE ENHÖRNING

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

och hårdrockaren Erik. Det samma gäller Mats transformering från gapig mobbare till politiskt aktiv journaliststudent och Jims val att utbilda sig till lärare.

Caroline Hainer lyckas bättre

tidigt dömd att misslyckas. Den dras visserligen några varv för långt men författaren befinner sig onekligen på hemmaplan, precis som i beskrivningen av Hagsåtra.

DAVID BOGERIUS

Historierna avlöser varandra i så rask takt att man häpnar över vidden av Gunnar Brobergs arbete.

Ändå är ambitionen en översikt och inte en komplett inventering, eller som författaren själv uttrycker det: "ett nattreportage av en historisk notisjägare".

DAVID BOGERIUS

Per Johansson
Kungsträdgårdens svarta hål

★★★ Per Johanssons *Kungsträdgårdens svarta hål* är en märklig bok. Men inte nödvändigtvis märklig på ett dåligt sätt. Det är en roman om bankmannen Paul Werke, som på sjuttioalet blickar ut över Kungsträdgården från sitt flådiga kontor. Paul gör sitt bästa för att axla ansvaret i det familjeägda

företaget, men är inte alls lik sin far – den beslutsamma, pragmatiska Frank. Helst vill Paul göra någonting annat, vara någon annan – men arbetet och familjen i herrgården strax utanför stan håller honom tillbaka. Han vill slippa överklassens patriarkala krav men har svårt att värja sig. Samtidigt växer frustrationen inombords. I romanen sprängs också brottstycken från författarens eget liv och arbetsprocess in. Något som gör det hela blir ganska tungrott – den stundtals blixtrande prosan till trots.

ALEXANDRA SUNDQVIST

DÅTID STHLM

APRIL 1966

STOCKHOLMSBANDET The Sleepstones gör succé på en popfestival i Las Palmas på Kanarieöarna. Inte minst för att de har med sig sin egen frisör som sköter medlemmarnas hår mellan olika framträdanden.

Efter att arbetsmarknadens parter slutligen enats i löneförhandlingarna vågar verktygsarbetarna Lars Andersson och hans fru köpa en ny bäddsoffa – han kommer att tjäna 20 öre mer i timmen i år.

En 40-årig kvinna brinner inne "under mystiska omständigheter" vid en lägenhetsbrand på Innländsgatan 13. Två andra kvinnor, en man och en ettårig flicka rökskadas och fördes till sjukhus.

När Knut Olof Andersson renser sin bil ser han stått till, ta av sina nummer och han ser att det är andra, utländska nummerskyltar.

1000-kronorskupongen klaras upp. En kan man tävla om. Par solgubben med inbyggd tv-kväll.

Tv-kvällen på onsdag 3 april slutar 22.30 med programmet "Vilken tavia?". En lek om konst där Kristian Romare är utfrågare och Ulf Linde, Katarina Dunér, Carl Fredrik Reuterswärd och P-O Ultvedt blir utfrågade.

Vällingby centrum invigs. Rolling Stones spelar i Kungliga Tennishallen. I recensionen över ett uppslag i Aftonbladet dagen efter skriver Lennart Clerwall: "De klär sig slafsigt, uppträder ohyfsat, har svårt att passa tider och framför allt – "Stenarna" är urusla musiker".

Onsdag 23 april klockan 20.00 spelar Thelonious Monk – i annonsen marknadsförd som "Jazzens vildvuxna geni" – på Konserthuset.

En T-banevakt – som jobbar kvar i väntan på att en tidigare dom för misshandel med följden omedelbar

DE HAR MED SIG SIN EGEN FRISÖR SOM SKÖTER MEDLEMMARNAS HÅR

Frank Perry-Greene, löjtnant i US Army Reserve, i San Fransisco.

Kronprins Carl Gustaf Bernadotte hissas sju gånger – hans vinröda skolkavaj glider upp och blottar ett par svarta hängslen – sedan han klarat av sin studentexamen vid Sigtuna läroverk.

Bostadsrättsföreningen i Katarinavägen i Sigtuna köper in en ny bostadsenhet för 360 000 kronor i april. En årsavgift på 11 000 kronor tillkommer.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

KNUT SVERI, PROFESSOR i Kriminologi vid Stockholms universitet, presenterar statistik som enligt honom visar att "utlänningar begår procentuellt sett färre allvarliga brott än svenskar gör".

I ett brev till justitieminister Herman Kling påtalar den för spioneri livstidsdömd Stig Wennerström att hans påtvingade stillasittande på Långholmsfängelset gjort att han drabbats av yrsel och svimningstendenser. Vilket gjort honom rädd för att falla. Vilket gör att han sitter än mer stilla. Vilket gör att han lider alltmer av yrseln. Justitieministern svarar att "livstidsdömda ska behandlas med fasthet".

Stockholmspolisens spaningsrotel slår rekord i mars månad med 361 gripna.

En man i 50-årsåldern hittas död

grannarna att slå larm till hälsovårdsinspektören, som beordrade öppning av lägenheten.

För att uppmärksamma stadsdelen Östermalm har Föreningen Östermalms Intressenter låtit montera upp en fem meter hög, två meter bred och över sex meter lång så kallad pop-maskin från Bryssel på Östermalmstorg.

Filmen *Hemsöborna* med Adolf Jahr och Dagmar Ebbesen har nypremiär på biograf Anglais på Stureplan och på Söderbio på Götgatan.

SM I TANDBORSTNING går på Ekerö.

1 maj-demonstrationen flyttas, på grund av den envisa vintern och risken för tjällossning på Gärdet, till Stadion.

Flygvårdinnan Barbro Swedenborg från Stockholm ingår förlovning med

– en av endast tio av sin ras i Sverige – grep två biltjuvar på skolgården vid St Görans samrealskola. Ägaren blev vittne till en krock och släppte hunden efter de flyende biltjuvarna.

Högvakten kommer från Karlskrona kustartilleriregemente. De marscherar 11.50 från Skeppsholmen till tonerna av "National Emblem" av Bagley, spelad av Andra militärmusikkåren.

Posten rekryterar brevbärare. Utbildningen är betald och fri uniform och grupplivförsäkring ingår. Efter sex månaders anställning erhåller man 24 vardagars semester, 90 procent av lönen vid sjukdom, fri läkarvård, fria läkemedel.

Lil Träskman tar studenten från Wallin-Åhlliska med stora A i alla ämnen, inklusive övningsämnen.

ULF STOLT

APRIL

1976 Ulf Lundells debutroman *Jack* publiceras. Innan året är slut har den blivit Sveriges bäst säljande romandebut. Och är fortfarande.

1880 Polarforsaren Adolf Erik Nordenskiöld får ett storslaget mottagande i Stockholm efter upptäckten av Nordostpassagen.

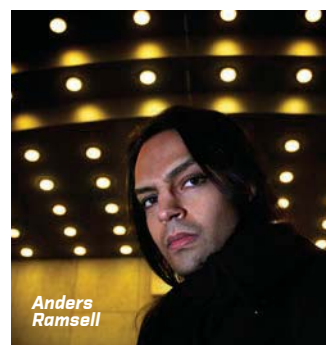
1961 Regalskeppet *Vasa*, som sjönk utanför Beckholmen på sin jungfruresa 10 augusti 1628, bärgas efter flera års förberedelser.

Det Stefan Jarl behövde tre filmer på sig för att berätta, klarar Jessica Nettelbladt av galant i en, vilket är mästertligt.

SCANDIX ENTERTAINMENT

SCHAFFER OCH HAUER IHOP

FREDRIK ÅBERG/LAND

Med blandade akvareller

2013 GJORDE ANDERS Ramsell succé med sin tolkning av science fiction-klassikern *Blade Runner*. På 35 minuter berättar han historien i en akvarellanimerad version, som använder filmens originalljud och som tog två år att färdigställa. *Blade Runner: The Aquarell Edition* fick en enorm viral spridning och blev en framgång, som överkörde originalet och som kommit att göra Anders Ramsell. Kontakten ledde till en samarbetsavtal som gör Rutger Hauer

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

hon MonaLisa sedan själv provade på droger så hittade hon hem.

Sådana scener kräver ett förtroende mellan regissör och objekt som bara kan komma efter flera års tid ihop.

Stefan Jarl gjorde sin så kallade *Modstrilogi* mellan 1968 och 1992, vilket är imponerande. Men det Stefan Jarl behövde tre filmer på sig för att berätta, klarar Jessica Nettelbladt av galant i en film, vilket är mästertligt.

HENRIK EMILSON

FILM

Our last tango

★★★★ Juan Carlos Copes och Maria Nieves är ett av tangovärldens mest kända par, som har dansat ihop i över 50 år. De drogs till musiken och dansen som unga och ganska snart blev de ett par även utanför dansgolvet.

I dokumentären frågar sig Maria om hon skulle göra om allt igen, ja, men inte med Juan. Något hände i passionen och i den av Wim Wenders producerade dokumentären får vi i mycket fina och kreativt återskapade scener följa med paret genom deras historia, relation och sista möte på golvet.

HENRIK EMILSON

Room

★★★ Den unga mamman Joy och hennes son Jack lever inlåsta i ett rum sedan sju år tillbaka. Här finns kokplatta, badkar, toa, TV och säng och här har Jack levt alla sina fem levnadsår.

Med stor fantasi har Joy skapat en tillvaro och trygghet i den värld de kallar Rum. När de lyckas fly skakas allt om och framför allt Joy får svårt att anpassa sig till sin nyvunna frihet. *Room* är framförallt en skådespelarfilm – Brie Larson vann en Oscar för sin insats som mamman – med en lågmäld genomgående spänning.

HENRIK EMILSON

Malony

★★★★ Med alla förutsättningar i livet emot sig, borde 16-åriga Malony vara uträknad för länge sedan. Men två personer tror på honom – domaren i det lilla franska distriktet, spelad av Catherine Deneuve, och en fältassistent.

Han får flera chanser att ordna upp sitt brottstyngda liv och sin aggressiva attityd, men de glider honom konstant ur händerna. Det är ett rakt, råbarkat drama som bärs av Catherine Deneuves tyngd och Rod Paradots, – som spelar Malony – genuina spel som hela tiden ligger på gränsen till sammanbrott.

ULF STOLT

ibland benämns intergender, en identitet som är blandad mellan man och kvinna, ett sorts tredje kön, eller hen.

– Filmen är en utforskning av en bikupa som inte gillar bin, eller sig själv heller för den delen, utan hellre vill vara människa och därmed förvandlas. För mig är det en metafor för att stå och välja mellan att vara man eller kvinna – och sen på vägen inse att man inte behöver välja.

Även denna gång är tekniken akvarellanimation, vilket betyder att Anders Ramsell målar varje bild på papper med pensel, vatten och pigment som sedan scannas för att redigeras digitalt.

Det krävs tolv bilder för att göra en sekund rörlig film. Den sju minuter långa filmen har tagit två år att göra och för att framföra filmens musik har Anders Ramsell engagerat en annan legend, Brommabon och gitarristen Janne Schaffer.

HENRIK EMILSON

LINA E. JOHANSSON:

"Medelklassen har tagit cykeln tillbaka"

CYKLISTER ÄR LYCKLIGAST i trafiken, det visar studier där olika resenärers känslomässiga tillstånd har jämförts. Att vardagscykling gör människor friskare är ett av skälen till att satsningar på cykelinfrastruktur är så ekonomiskt lönsamma. För samhället är det sex gånger mer lönsamt när människor cyklar än när de kör bil.

– Jag vill se mer satsningar på cykelinfrastruktur för ett mer varierat medel att förbättra trafiken i Stockholm. Det är viktigt att vi får en stad som fungerar för alla. Många människor avstår från att cykla för att de upplever trafikmiljön som otrygg så skapas ett odemokratiskt cykelklimat. I en bra cykelstad ska alla kunna cykla, även barn och gamla. I dag är det färre barn som lär sig att cykla än tidigare. Bland barnen minskar cyklandet, nånting som är oroande då vanor ofta anläggs

– Generellt har uppföljningar på de cykelplaneringar politikerna utlovat i medierna genom åren varit bristfälliga. Pengar som ska gå till cykelbanor äts ofta upp av andra saker – exempelvis av satsningar på bilvägar som blir dyrare än beräknat, säger Lina E. Johansson.

Maja Lagercrantz och Lina E. Johansson.

Hur ser verkligheten ut för en cyklist i Stockholm?

– Det är en situation där cykelbanan plötsligt tar slut och man tvingas ut på en mycket trafikerad väg. Det är inte alltid så enkelt som att man kan cykla på en egen cykelbana. Men när man cyklar i centrala Stockholm är det ofta så att man måste gå på trottoaren för att komma fram. Det är inte alltid så enkelt som att man kan cykla på en egen cykelbana. Men när man cyklar i centrala Stockholm är det ofta så att man måste gå på trottoaren för att komma fram.

– Maja: – När människor avstår från att cykla för att de upplever trafikmiljön som otrygg så skapas ett odemokratiskt cykelklimat. I en bra cykelstad ska alla kunna cykla, även barn och gamla. I dag är det färre barn som lär sig att cykla än tidigare. Bland barnen minskar cyklandet, nånting som är oroande då vanor ofta anläggs

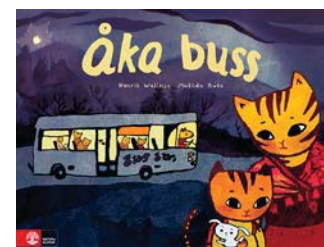
i unga år. Samtidigt ökar cyklandet i åldersgruppen 45 år och uppåt.

– Maja: – Medelklassen och den undersökningen visar att det typiska cyklisten är en välutbildad kvinna som har en bil. Det har blivit vanligt att man cyklar för 20-30 minuter varje dag. Det är inte alltid så enkelt som att man kan cykla på en egen cykelbana. Men när man cyklar i centrala Stockholm är det ofta så att man måste gå på trottoaren för att komma fram.

– Lina: – Under privatbilmens starka år på sextio- och sjuttiotalen var det skämmigt att cykla. Om man cyklade då så sågs det som ett tecken på att man var fattig och inte hade råd med bil. Under de senaste 30 åren har medelklassen tagit tillbaka cykeln.

ALEXANDRA SUNDQVIST

ILLUSTRERAD VARDAG

Matilda Rutas barnperspektiv

MATILDA RUTA SKYR inte att ta sig an svåra ämnen. Nu är hon aktuell med två bilderböcker – den egna *Ninna och sjukhusfåglarna* om barn som vistas på sjukhus, samt *Åka buss*, med text av Henrik Wallnäs.

– Jag vill försöka skildra vardagen

mitt i dramatiken, att livet liksom pågår trots allt. Barn blir ju rädda lättare än vuxna.

– Det är viktigt att man får se saker som inte alltid syns. Det viktiga är att man får se saker som inte alltid syns. Det viktiga är att man får se saker som inte alltid syns.

ZELDA AV LINA NEIDESTAM

BRILJANT:

En riktig glidare

Tonbrukets **Johan Lindström** använder både händer, fötter, knän och slidejärn med sin pedalsteel.

– Den här är en E-9:a, det finns alltså ett E-durackord bland strängarna här. Om man trycker ner första pedalen åker kvinten upp en helton. Med andra pedalen åker tersen upp en halvton. Om jag tar båda pedalerna höjs både tersen och kvinten – kvinten upp till Ciss, tersen till A och E stannar kvar, då blir det ett A-dur.

– Innan det fanns pedaler vred man slidejärnet på en lapsteel för att få samma effekt. De gjorde

såna stämningar på sin lapsteels så de skulle kunna rida järnet och skapa den effekten. Nästa naturliga steg var att man började dra andra toten vilket att man med volympedalen snyggade att svälla det.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

– Den andra halsen är djupare och stämd i C6, går nästan lika djupt som en kontrabas. Ibland kör jag helt torrt. Men med Tonbruket kör jag med lite effektpedaler ibland. Mest är det reverb för att fylla ut. Allt går genom en Fender Deluxe. Slidejärnet är tungt, solitt, det gör en hel del för tonen. Jag använder inga fingerplektrum..

FAKTA: Johan Lindströms pedalsteel är en så kallad tvåplanka med två halsar med tio strängar på varje, en hals stämd i E9, en i C6. Vanliga gitarrsträngar används, vanligtvis lite grövre dimensioner.

FOTNOT: Tonbruket har just släppt sitt fjärde album *Forevergreens*.

BERÄTTAT FÖR **ULF STOLT**
FOTO **MAGNUS SANDBERG**

PÅ HÖRNET:

Norrtullsgatan/Karlbergsvägen

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

David Åberg
Ålder: 38 år
Bostad: Malmtebogatan
YRKE: Digital skulptör

Vad är det du går och bär på?

– Det är två av mina bilder som ska på inramning. Jag lämnar dem alltid till en ramverkstad på Birger Jarlsgatan. Så jag promenerar ofta den här vägen när jag kommer hemifrån. Annars har jag min ateljé i Frihamnen.

Varför ska du rama in bilderna?

– Jag hade nyligen utställning och fick beställningar på de här två bilderna. Och jag vill att de ska vara inramade när köparna får dem.

Vad är det för bilder?

– Det är en slags litografier som jag gör i datorn. Den ena föreställer en hand som håller ett körsbär, den andra en kvinnlig robot.

Är paketet tungt?

– Nej inte alls. Det är bara långt.

TEXT GERD ERIKSSON
FOTO MAGNUS SANDBERG

HURRA! ALLT FÄRRE ÖPPNAR PLÅNBOKEN FÖR

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

rån och med årsskiftet går det lika bra att
betala tidningen med Swish.

SITUATION
S T H L M